

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

mardi

25-11-2003

Après-midi

dinsdag

25-11-2003

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders en Spirit</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>	<i>PLEN</i>	<i>Plenum (witte kaft)</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>	<i>COM</i>	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Trees Pieters à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la distorsion de la concurrence par des entreprises allemandes" (n° 622)	1
<i>Orateurs: Trees Pieters, Fientje Moerman, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, Annemie Roppe, Bert Schoofs</i>	
Questions jointes de	4
- Mme Trees Pieters à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le fonctionnement de la Commission des normes comptables" (n° 623)	4
- Mme Karine Lalieux à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la surveillance des marchés financiers" (n° 773)	4
<i>Orateurs: Trees Pieters, Karine Lalieux, Fientje Moerman, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique</i>	
Interpellations jointes de	9
- M. Yves Leterme au premier ministre sur "la perte de compétitivité de nos entreprises et de notre économie" (n° 80)	
- M. Geert Bourgeois à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la baisse de la compétitivité" (n° 117)	
<i>Orateurs: Yves Leterme, Fientje Moerman, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, Geert Bourgeois</i>	
<i>Motions</i>	23
Question de Mme Trees Pieters à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la banque-carrefour des entreprises et les guichets d'entreprises" (n° 731)	24
<i>Orateurs: Trees Pieters, Fientje Moerman, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique</i>	
Interpellation et question jointes de	25
- Mme Simonne Creyf à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la suppression du contrôle des prix pour les médicaments non remboursables" (n° 79)	25
- Mme Karine Lalieux à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le contrôle des prix" (n° 783)	25
<i>Orateurs: Simonne Creyf, Karine Lalieux,</i>	

INHOUD

Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de concurrentievervalsing door Duitse bedrijven" (nr. 622)	1
<i>Sprekers: Trees Pieters, Fientje Moerman, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, Annemie Roppe, Bert Schoofs</i>	
Samengevoegde vragen van	4
- mevrouw Trees Pieters aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de werking van de Commissie voor boekhoudkundige normen" (nr. 623)	4
- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het toezicht op de financiële markten" (nr. 773)	4
<i>Sprekers: Trees Pieters, Karine Lalieux, Fientje Moerman, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid</i>	
Samengevoegde interpellaties van	9
- de heer Yves Leterme tot de eerste minister over "de dalende concurrentiekracht van ons bedrijfsleven en onze economie" (nr. 80)	
- de heer Geert Bourgeois tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de dalende concurrentiekracht" (nr. 117)	
<i>Sprekers: Yves Leterme, Fientje Moerman, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, Geert Bourgeois</i>	
<i>Moties</i>	23
Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de Kruispuntbank voor Ondernemingen en de Ondernemingsloketten" (nr. 731)	24
<i>Sprekers: Trees Pieters, Fientje Moerman, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid</i>	
Samengevoegde interpellatie en vraag van	25
- mevrouw Simonne Creyf tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de afschaffing van de prijzencontrole voor niet-terugbetaalbare geneesmiddelen" (nr. 79)	25
- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de prijzencontrole" (nr. 783)	25
<i>Sprekers: Simonne Creyf, Karine Lalieux,</i>	

Fientje Moerman, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Fientje Moerman, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Motions 35
Question de M. Bart Laeremans à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la modification du nom du Palais des Beaux-Arts en 'BOZAR'" (n° 577) 36

Orateurs: **Bart Laeremans, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, **Simonne Creyf**

Moties 35
Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de nieuwe naam voor het Paleis voor Schone Kunsten 'BOZAR'" (nr. 577) 36

Sprekers: **Bart Laeremans, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, **Simonne Creyf**

Questions jointes de 39
- Mme Magda De Meyer au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position de la Belgique concernant la réforme européenne en matière de substances chimiques" (n° 715) 39
- Mme Magda De Meyer à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la position de la Belgique concernant la réforme européenne en matière de substances chimiques" (n° 716) 39

Orateurs: **Magda De Meyer, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Samengevoegde vragen van 39
- mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de houding van België met betrekking tot de Europese chemische hervorming" (nr. 715) 39
- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de houding van België met betrekking tot de Europese chemische hervorming" (nr. 716) 39

Sprekers: **Magda De Meyer, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Question de Mme Annick Saudoyer à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la cotisation de solidarité destinée à financer l'assurance auto pour jeunes conducteurs" (n° 784) 43

Orateurs: **Annick Saudoyer, Fientje Moerman**, ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique

Vraag van mevrouw Annick Saudoyer aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de solidariteitsbijdrage ter financiering van de autoverzekering voor jongeren" (nr. 784) 43

Sprekers: **Annick Saudoyer, Fientje Moerman**, minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE
LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE
L'EDUCATION, DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET
CULTURELLES NATIONALES, DES
CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

du

van

MARDI 25 NOVEMBRE 2003

DINSDAG 25 NOVEMBER 2003

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.10 uur door mevrouw Dalila Douifi, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.10 heures par Mme Dalila Douifi, présidente.

01 **Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de concurrentievervalsing door Duitse bedrijven" (nr. 622)**

01 **Question de Mme Trees Pieters à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la distorsion de la concurrence par des entreprises allemandes" (n° 622)**

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, er is een scherp probleem in de spaanderplaatsector in ons land. Die sector wordt, net als vele andere sectoren, geconfronteerd met economische moeilijkheden. Daar is echter iets meer aan de hand: er is een belangrijke concurrentievervalsing door Duitse bedrijven. Een wet in Duitsland laat namelijk toe dat bedrijven onder curatele verder mogen produceren in het kader van een regeling genaamd "Insolventverfahren." Dat houdt een kwijtschelding van de schulden in en het voort produceren onder een onafhankelijke zaakvoerder. Het functioneren van het bedrijf onder die voorwaarden zou niet aan een termijn gebonden zijn, noch aan een herstructureringsplan. Voordelen voor het bedrijf zijn dat het kan produceren aan uiteraard marginale kosten en dat het een grote voorraad op de markt kan dumpen aan lage prijzen.

Een aantal spaanderplaatbedrijven in Vlaanderen ondervinden daarvan zeer veel hinder, zodanig zelfs dat zij met faillissement bedreigd worden. Het is duidelijk dat door die manier van handelen de werking van de Europese markt verstoord wordt en dat dit nadelig is voor onze bedrijven. Ik wil u vragen, mevrouw de minister, welke maatregelen u zult nemen om dat probleem – wellicht op Europees niveau – aan te kaarten? Zoniet, kunt u er op het federale niveau iets aan doen?

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Le secteur de l'aggloméré belge est confronté à des difficultés économiques. Certaines entreprises risquent même de faire faillite, notamment en raison de la distorsion de concurrence à laquelle se livrent des entreprises allemandes. En effet, la législation allemande autorise les entreprises à poursuivre leur production alors qu'elles sont sous curatelle. En application de la réglementation "Insolventverfahren", les dettes sont effacées et la production peut se poursuivre sous la direction d'un gérant indépendant. En outre, aucun délai n'est fixé pour l'élaboration d'un plan de restructuration. Les entreprises allemandes produisent ainsi à bas prix et inondent le marché avec d'importants stocks bon marché.

Ce type de pratiques perturbe le fonctionnement du marché européen. Comment la ministre pense-t-elle aborder le problème

01.02 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Pieters, het is inderdaad zo dat de nieuwe Duitse faillissementswet van 1999 bedrijven onder curatele effectief toelaat om verder te produceren in het kader van een zogenaamd Insolventverfahren. Deze regeling voorziet in een schuldkwijtschelding, naar het voorbeeld van het Chapter 11 in de Amerikaanse faillissementswetgeving.

Deze benadering gaat in de richting van een nieuwe internationale trend die steeds meer een reddingsprocedure aanmoedigt, in plaats van een vereffening van het bedrijf. Gezien deze ontwikkeling op internationaal niveau, heeft de Europese Commissie in haar verslag getiteld "Best Project on Restructuring Bankruptcy and a Fresh Start – Final Report of the Expert Group", van september 2003, gewezen op het feit dat de lidstaten het faillissementsrecht in deze zin ook zouden moeten herzien. Het is de bedoeling om het nemen van initiatieven en risico's te bevorderen om in fine de competitiviteit en het economisch dynamisme van de Europese Unie verder te stimuleren.

In België werd het begrip "verschoonbaarheid van de gefailleerde", dat tot een schuldkwijtschelding leidt, ingevoerd in de nieuwe faillissementswet van 8 augustus 1997, gewijzigd door de wet van 4 september 2002. Een evaluatie van deze wet zal binnenkort door ons worden gemaakt teneinde te bepalen of er nog verdere wijzigingen nodig zijn om de wet ondernemingsvriendelijker te maken. Dat is de context.

Ik wens nu concreet te antwoorden op het door u gestelde specifieke probleem van de spaanderplatensector en de problemen van de Vlaamse bedrijven ten opzichte van de Duitse. Indien het zo is dat de verschillen qua toepassingsregels tussen Duitsland en België tot oneerlijke concurrentie leiden in de spaanderplatensector, dan kan de sector zelf rechtstreeks bij de Europese Commissie een klacht indienen.

Hiertoe is een elektronisch formulier te vinden op de website van de Europese Commissie. Ik kan u de referentie van de website geven: "http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/lexcom/form_fr.pdf".

Om het u gemakkelijk te maken – ik neem aan dat dit een hele boterham is om te noteren – heb ik hier de print out van de desbetreffende bladzijde waarop de Commissie deze informatie geeft en het formulier dat kan worden gebruikt om de klacht in te dienen. Wijzelf hebben ondertussen contact opgenomen met het directoraat-generaal Ondernemingen van de Commissie om het probleem te melden.

01.03 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor dit antwoord. Ik vermoed dat het bedrijf dit al gedaan heeft, maar ik zal toch de papieren meenemen en bezorgen. Wanneer het zo is dat de Duitse faillissementswetgeving is gewijzigd in de door u geschetste zin, is het bijzonder moeilijk dat te remediëren. Als u zegt dat deze trend zich in Europa zal doorzetten, vrees ik dat wij zullen belanden in een situatie waarin nog meer sectoren en bedrijven in een soort van concordatfase zonder enig toezicht allerlei op de markt mogen dumpen. Ik vrees dan het ergste.

aux niveaux fédéral et européen ?

01.02 **Fientje Moerman**, ministre: La nouvelle législation allemande relative aux faillites autorise, en effet, les sociétés à poursuivre leur production, même lorsqu'elles sont placées sous curatelle. Cette issue laissée aux entreprises s'inscrit dans une tendance internationale qui se dessine et qui vise à faire précéder la faillite définitive par une procédure de sauvetage. Les institutions européennes ont insisté auprès des Etats membres pour qu'ils adaptent leurs législations en ce sens, afin de stimuler l'esprit d'entreprise en Europe. En Belgique, nous avons introduit la notion d'"excusabilité" dans la récente législation relative aux faillites. Nous procéderons d'ailleurs sous peu à une évaluation de cette législation afin, le cas échéant, de l'adapter mieux encore aux besoins des entreprises.

Si une telle innovation aboutit à une concurrence déloyale, par exemple dans le secteur de l'aggloméré, il est toujours possible de porter plainte auprès de la Commission européenne. Il existe un formulaire électronique créé à cet effet. Mes services ont d'ailleurs déjà pris contact avec la Commission européenne à ce sujet.

01.03 **Trees Pieters** (CD&V): La société en question a probablement déjà déposé une plainte. Si l'aménagement de la législation sur les faillites constitue une tendance internationale, l'on ne peut pas y faire grand-chose. Il est regrettable, dans ce cas, que divers types de produits seront

Hierover moeten heel duidelijk vragen worden gesteld aan de Europese Commissie en dit moet ook vanuit België komen. Wij moeten onze Europese parlementsleden daar alert op maken. Ik lees verder nog dat dit volgens commissaris Monti een sociale maatregel is die niet onder het Europees recht valt.

Ik besluit hieruit dat het Duitse faillissementsrecht in conflict geraakt met de concrete Europese marktwerking. Hamvraag is of een harmonisering en een verstrenging op Europees vlak zich niet opdringt. De sector Febelhout laat me weten dat hierdoor 1800 jobs verdwenen zijn, geen klein aantal. Voor het bedrijf is het onvoldoende via internet de documenten te kunnen downloaden en op te sturen. Op die manier geraakt een individueel bedrijf immers in een ongelooflijke procedure verwikkeld. Er moet, mijns inziens, meer gebeuren dan dat.

probablement lancés sur le marché par des entreprises qui sont au bord du gouffre. Il convient en tout état de cause de soulever ce problème auprès de la Commission européenne.

Selon le commissaire européen Monti, il s'agit d'une mesure sociale qui ne relève pas du droit européen. Dans ce cas, le droit des faillites allemand est en porte-à-faux avec le fonctionnement du marché. Le secteur de l'aggloméré représente 1.800 emplois en Belgique, dont 150 ont déjà disparu.

De **voorzitter**: Mevrouw Roppe, u hebt geen vraag ingediend. Uw moeten zijn.

interventie zal bijgevolg heel kort

01.04 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, wellicht is de minister ervan op de hoogte dat de commissie voor het Economisch en Handelsrecht een herziening voorbereidt, zowel van de faillissementswetgeving, meer bepaald van de wetgeving omtrent het gerechtelijk akkoord. Een gedeelte van de problematiek situeert zich op Europees niveau. Op Belgisch niveau kunnen we in de bovenvermelde commissie aan deze problematiek echter nog onderzoek wijden.

01.04 Annemie Roppe (sp.a-spirit): La commission chargée des problèmes de droit commercial et économique prépare actuellement la révision de la législation en matière de faillite et de concordat judiciaire. Nous y étudierons ce dossier.

De **voorzitter**: Vermits ik mevrouw Roppe het woord heb gegeven, kan ik niet anders dan dit ook te doen voor de heer Schoofs.

01.05 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ook ik ben lid van de commissie voor het Economisch en Handelsrecht.

Mevrouw Roppe, kunt u mij als voorzitter van deze commissie zeggen wanneer deze eindelijk zal worden bijeengeroepen?

01.06 Annemie Roppe (sp.a-spirit): De commissie zal worden bijeengeroepen op het ogenblik dat de voorbereidende studie inzake het gerechtelijk akkoord afgerond is, maar dat wist u.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan minister Moerman, voor haar antwoord.

01.07 Minister Fientje Moerman: Ik meen dat we twee zaken duidelijk moeten onderscheiden, mevrouw Pieters.

01.07 Fientje Moerman, ministre: Comme il a déjà été dit, la tendance au niveau international est d'essayer de sauver une entreprise avant la faillite proprement dite. Nous devons établir une distinction entre les deux éléments suivants : l'inefficacité du concordat judiciaire sous sa forme actuelle et le problème que certains aspects de la législation sur la

Ten eerste, is er de trend die erin bestaat dat men ernaar streeft om bedrijven voorafgaand aan het faillissement, alsnog te redden. U zult het wel in de voorbije weken hebben gelezen en mevrouw Roppe geeft er nu nog nadere uitleg bij. Ook bij ons zijn er vragen – die de jongste jaren al herhaalde malen aan de oppervlakte zijn gekomen – over de effectiviteit, of beter het gebrek aan effectiviteit van de maatregel van het gerechtelijk akkoord. Men streeft meer en meer naar een alternatief voor het faillissement, dat ertoe moet leiden dat het faillissement, met alle sociale gevolgen van dien – zowel voor de

bedrijfsleider als voor de werknemers – wordt vermeden. Dat is één zaak. Die trend leeft ook bij ons.

faillite débouchent sur une distorsion de la concurrence.

Daarnaast is er het probleem dat bepaalde aspecten van de faillissementswetgeving – met name die aspecten die bedrijven toelaten om al dan niet onder curatele verder te produceren, binnen een bepaalde kostenstructuur – tot concurrentievervalsing kunnen leiden. Dat is een deelaspect. We moeten dat natuurlijk hoe dan ook vermijden. Ik denk dat het bedrijf er goed aan doet om een klacht in te dienen. Trouwens, ook Febelhout zou dat kunnen doen. Dat is geen zware procedure. Men moet geen procedures doorlopen, men moet alleen een klacht indienen.

En tout état de cause, il me semble nécessaire que les entreprises qui se sentent lésées déposent une plainte. Je vous rappelle également que nous avons pris contact avec la Commission européenne.

Ik laat hen echter niet aan hun lot over. Zoals ik u al zei in mijn antwoord, hebben wij zelf contact opgenomen met de Commissie om het probleem te signaleren. Het is natuurlijk nooit slecht, opdat men zich rekenschap zou geven van de omvang van het probleem, dat er concrete klachten zijn van directe betrokkenen. Vandaar dat ik u de gegevens ook zal geven. Dan kan de Commissie een onderzoek instellen.

01.08 **Trees Pieters** (CD&V): Ik wil een correctie aanbrengen voor het verslag. Er zijn dus 1.800 tewerkgestelden in die sector en Febelhout laat weten dat reeds 150 banen zijn verdwenen. Ik heb mij verkeerd uitgedrukt. Hiermee kan het verslag worden gecorrigeerd.

Ik dank u in ieder geval, mevrouw de minister, voor uw antwoord. We zullen proberen voort te werken via de kanalen die u hebt aangeduid.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Trees Pieters** aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de werking van de Commissie voor boekhoudkundige normen" (nr. 623)
- mevrouw **Karine Lalieux** aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het toezicht op de financiële markten" (nr. 773)

02 **Questions jointes de**

- **Mme Trees Pieters** à la ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le fonctionnement de la Commission des normes comptables" (n° 623)
- **Mme Karine Lalieux** à la ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la surveillance des marchés financiers" (n° 773)

02.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, de rol van de Commissie voor boekhoudkundige normen is belangrijk in de evolutie van de boekhouding. Naast het uitwerken van ontwerpen en verordende teksten geeft zij ook advies aan de betrokken ministers over vragen van ondernemingen om onder meer een afwijking van toepassing van de boekhoudkundige regels te verkrijgen.

Een efficiënte werking van de CBN is dan ook onontbeerlijk. Daarom pleit ik ervoor dat hiertoe snel maatregelen worden genomen. Binnenkort wordt er immers een nieuwe boekhoudstandaard geïntroduceerd. Het is dus een duidelijke vraag naar meer efficiëntie in de werking van de CBN. Mevrouw de minister, ik vraag aan u hoe ver het staat met die maatregel. Tegen wanneer ziet u een oplossing voor het probleem dat ik net vooropgesteld heb?

02.01 **Trees Pieters** (CD&V): La Commission des normes comptables (CNC) joue un rôle important: elle élabore des textes à couler dans des projets et des règlements et conseille le ministre, par exemple lorsque des entreprises demandent une dérogation aux règles comptables. Dès lors, il y a lieu de prendre d'urgence des mesures permettant à la commission de travailler plus efficacement, d'autant plus qu'un nouveau

système de normes comptables est en préparation. Quelles démarches la ministre compte-t-elle entreprendre dans ce cadre?

02.02 Karine Lalieux (PS): Madame la ministre, votre attention aura certainement été attirée par des articles parus dans la presse, néerlandophone essentiellement, qui annoncent que votre collègue des Finances prépare un projet d'arrêté royal, dans le cadre de la réforme de la surveillance des marchés financiers, visant à conférer à la Commission bancaire et financière la compétence exclusive en ce qui concerne les normes comptables à appliquer aux sociétés cotées. Par conséquent, la compétence d'avis de la Commission des normes comptables sera très prochainement réduite au droit comptable applicable aux sociétés non cotées, en particulier les PME.

Pouvez-vous confirmer ces informations? Dans l'affirmative, dans quelle mesure soutenez-vous l'initiative de votre collègue? Ne pensez-vous pas que cela dépouillerait la Commission des normes comptables d'une grande partie de son pouvoir de contrôle? Avez-vous déjà consulté votre collègue ou avez-vous été consultée par votre collègue des Finances préalablement à la rédaction de ce projet d'arrêté, qui serait en phase de finalisation? Je ne sais pas si je dois le demander à vous ou au ministre Reynders: pouvez-vous préciser quelle serait la base légale d'un tel arrêté? Il me semble en effet qu'aucune disposition de notre droit financier n'habilite le Roi à sortir les sociétés cotées du champ d'application du droit financier commun déposé dans le Code des sociétés et dans son arrêté royal d'exécution du 30 janvier 2001. Pouvez-vous expliquer ce qui justifierait cette réforme radicale, à savoir exclure les sociétés cotées du droit comptable commun et instaurer la compétence exclusive de la Commission bancaire et financière dans cette matière?

02.03 Minister Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, alhoewel de vragen van beide collega's zijn samengevoegd, denk ik toch dat ze een apart antwoord behoeven omdat het over aparte aspecten gaat.

Ik antwoord eerst op de vraag van mevrouw Pieters over de werking van de CBN. De Commissie voor boekhoudkundige normen speelt een belangrijke rol in het kader van de ontwikkeling van het boekhoudrecht. Ze zal in de komende jaren verschillende opdrachten moeten realiseren, in het bijzonder de afstemming van het Belgische boekhoudrecht op de IAS/IFRS-normen.

De werking van de CBN werd de jongste maanden licht verstoord en haar locatie in de gebouwen van de CBF, de Commissie voor Bank en Financiën, werd in vraag gesteld. Met het oog op een efficiënte werking van de Commissie voor boekhoudkundige normen en met de instemming van de Federale Overheidsdienst Economie en de CBF werd dan ook besloten de Commissie voor boekhoudkundige normen in dezelfde gebouwen onder te brengen als de FOD Economie, zijnde Koning Albert II-laan nr. 16 in Brussel.

02.02 Karine Lalieux (PS): De Nederlandstalige "Trends" van 30 oktober jongstleden meldt dat de minister van Financiën een koninklijk besluit voorbereidt dat ertoe strekt de exclusieve bevoegdheid inzake de boekhoudkundige normen die beursgenoteerde vennootschappen moeten toepassen, toe te kennen aan de Commissie voor het Bank- en Financieuzen (CBF). De adviesbevoegdheid van de Commissie voor boekhoudkundige normen (CBN) zal zeer binnenkort dus worden beperkt tot de niet-beursgenoteerde vennootschappen.

Kan u die informatie bevestigen en zo ja, staat u achter dat initiatief? Zou de CBN zo niet een groot deel van haar controlebevoegdheid verliezen? Nam uw collega van Financiën in dat verband contact op met u? Wat is de wettelijke basis van een dergelijk koninklijk besluit? Wat zijn de redenen voor die mogelijke radicale hervorming?

02.03 Fientje Moerman, ministre: La Commission des normes comptables joue effectivement un rôle important dans le développement du droit comptable. Au cours des prochaines années, elle devra notamment aligner notre droit sur les normes IAS-IFRA.

Ces derniers mois, la commission a connu quelques problèmes de fonctionnement et l'on s'est interrogé sur son implantation dans les bâtiments de la Commission bancaire et financière. Elle sera transférée au boulevard du Roi Albert II, où se trouve déjà le SPF Economie, ce qui devrait améliorer la synergie entre les directions générales,

Door deze verhuizing zal een betere synergie kunnen worden opgezet tussen de algemene directies en de diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de activiteiten van de FOD Economie, meer bepaald de Dienst boekhoudrecht en de algemene directie Regulering en Organisatie van de Markt. De verhuizing is binnenkort gepland. Als ik mij niet vergis, gaat ze vandaag door. Het is in elk geval zeer imminent.

De financiering van de CBN wordt verzekerd via de bijdrage van de bedrijven ten belope van 90 miljoen Belgische frank of 2,23 miljoen euro. Dit zijn de totale bedragen die geïnd worden per neergelegde jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening. Een verhoging van deze bijdrage wordt momenteel niet overwogen.

Wat de vraag van mevrouw Lalieux betreft, kan ik het volgende antwoorden.

En ce qui concerne la question de Mme Lalieux, je tiens tout d'abord à préciser que l'article de presse auquel vous faites référence contient différentes inexactitudes, mais nous devons respecter la liberté de la presse qui nous tient à cœur en tant que responsables politiques.

Ainsi que vous le soulignez à juste titre, les sociétés cotées - contrairement aux anciennes sociétés à portefeuilles, dont le statut a été abrogé par la loi du 2 août 2002 - relatives à la surveillance du secteur financier et au service financier, sont soumises au droit commun des comptes annuels tel que déposé dans le Code des sociétés et son arrêté d'exécution du 30 janvier 2001. Il convient néanmoins de tenir compte des exigences particulières qui s'appliquent également à ces sociétés, dans le domaine de l'information financière fournie au public.

C'est précisément la raison pour laquelle l'article 10 § 1er, 2° de la loi du 2 août 2002 précitée habilite le Roi à déterminer les exigences en matière de normes comptables, que ces sociétés faisant appel public à l'épargne doivent appliquer pour fournir leur information financière au public.

La portée de cette disposition légale est parfaitement en phase avec les orientations actuelles du droit européen qui, par le biais du règlement européen du 19 juillet 2002, a instauré des exigences particulières en matière d'informations financières pour les sociétés européennes dont les titres sont cotés sur un marché de capitaux de la Communauté.

A cet égard, le troisième considérant du règlement en question affirme expressément que: "Les obligations de publicité que les directives européennes prévoient ne peuvent pas garantir le degré élevé de transparence et de comparabilité que l'information financière publiée par toutes les sociétés communautaires faisant appel public à l'épargne doit présenter pour permettre la création d'un marché intégré des capitaux efficace et harmonieux. Il convient donc de compléter les cadres juridiques applicables aux sociétés qui font appel public à l'épargne".

Le règlement précité étant par définition directement applicable, les sociétés belges cotées seront soustraites, pour l'établissement de

d'une part, et le service Droit comptable et la direction Régulation et Organisation du Marché, d'autre part.

La CNC est financée par une contribution des entreprises qui se chiffre au total à 2,23 millions d'euros par comptes annuels déposés ou consolidés. Une augmentation de celle-ci n'est pas envisagée.

La question de Mme Lalieux avait une portée différente.

Het persartikel waarnaar u verwijst bevat verscheidene onjuistheden.

In tegenstelling tot de vroegere portefeuillemaatschappijen vallen de beursgenoteerde vennootschappen onder het gemeen recht inzake de jaarrekeningen. Er dient rekening te worden gehouden met de eisen die gelden voor die vennootschappen op het stuk van de financiële informatie voor het publiek.

Net daarom zegt het voornoemd artikel 10 dat de Koning gemachtigd is de eisen inzake boekhoudkundige normen vast te stellen. Vennootschappen die een openbaar beroep doen op het spaarwezen moeten die normen toepassen. De draagwijdte van die wetsbepaling is conform de Europese regelgeving. Bij de Europese verordening van 19 juli 2002 werden er bijzondere vereisten ingevoerd inzake financiële informatie voor Europese vennootschappen waarvan de aandelen genoteerd staan op een kapitaalmarkt van de Gemeenschap.

In de derde considerans van die verordening staat dat de verplichtingen inzake openbaarheid zoals bepaald in de Europese richtlijnen geen garantie bieden voor de verregaande transparantie en vergelijkbaarheid die kenmerkend moeten zijn voor de

leurs comptes consolidés, aux dispositions du Code des sociétés et de son arrêté d'exécution du 30 janvier 2001 et seront tenues, à partir du 1er janvier 2005, d'établir leurs comptes consolidés selon les normes IAS/IFRS adoptées au niveau européen.

C'est la raison pour laquelle il est nécessaire de prendre, dans le cadre de l'article 10, §1, 2° précité, des mesures d'exécution adéquates pour permettre aux sociétés de se préparer à temps à l'application obligatoire de ce règlement et garantir ainsi que la première application des normes comptables internationales, dans le cadre de la diffusion de leurs comptes consolidés au public, s'effectue dans des conditions satisfaisantes répondant aux exigences de qualité attendues de l'information financière destinée au public.

Cette matière, sans impact ni sur la détermination de la base taxable, ni sur la reddition des comptes statutaires visés par le Code des sociétés, est indépendante d'une compétence de normalisation comptable qui reviendrait à la CBF – Commission bancaire et financière - étant donné que la mission de cette dernière consiste, dans ce domaine et depuis des décennies, à contrôler l'information financière fournie par les sociétés cotées.

Pour les autres aspects, j'entends proposer au gouvernement, en concertation avec mes autres collègues compétents en la matière, des mesures réglementaires afin de permettre le passage optionnel et harmonieux aux normes IAS/IFRS pour les besoins de l'établissement des comptes consolidés des sociétés non cotées, ceci sans exclure une réflexion sur l'intérêt éventuel de la convergence à long terme entre le référentiel IAS/IFRS précité et les normes comptables belges.

La CNC – Commission des normes comptables – garde donc les missions définies dans l'arrêté royal du 21 octobre 1975 portant sa création, à savoir:

- 1) donner tout avis au gouvernement et aux chambres à la demande de ceux-ci ou d'initiative, dans le domaine de la comptabilité et des comptes annuels;
- 2) développer la doctrine comptable et formuler les principes d'une comptabilité régulière par la voie d'avis ou de recommandations, que ce soit pour les sociétés cotées non consolidées ou non cotées.

financiële informatie die gepubliceerd wordt door alle Europese vennootschappen die een beroep doen op het openbare spaarwezen, met het oog op de totstandkoming van een efficiënte en harmonieuze geïntegreerde kapitaalmarkt.

De richtlijn bepaalt verder dat de juridische voorschriften die van toepassing zijn op vennootschappen die een openbaar beroep doen op het spaarwezen dus aangevuld moeten worden.

Aangezien de voormelde verordening per definitie onmiddellijk van toepassing is, gelden de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en het bijbehorende uitvoeringsbesluit van 30 januari 2001 niet langer voor beursgenoteerde Belgische vennootschappen wat de opmaak van hun geconsolideerde rekeningen betreft en zijn deze vennootschappen per 1 januari 2005 gehouden hun geconsolideerde rekeningen op te maken volgens de op Europees niveau vastgestelde IAS/IFRS-normen.

Daarom moeten er maatregelen worden getroffen om de vennootschappen in staat te stellen zich voor te bereiden. Deze materie heeft geen gevolgen voor de bepaling van de belastinggrondslag noch voor de rekening en verantwoording conform de statuten zoals bepaald door het Wetboek van vennootschappen. Zij staat los van eventuele bevoegdheden van de Commissie voor het Bank- en Financieuzen inzake boekhoudkundige normalisatie, aangezien die Commissie op dat gebied al decennia lang tot taak heeft de door beursgenoteerde vennootschappen verstrekte financiële informatie te controleren.

Wat de overige aspecten betreft,

zal ik de regering, in overleg met mijn andere collega's die ter zake bevoegd zijn, reglementaire maatregelen voorstellen met het oog op een facultatieve en harmonieuze overgang naar de IAS/IFRS-normen voor de opmaak van de geconsolideerde rekeningen van niet-beursgenoteerde vennootschappen. Een en ander sluit niet uit dat er kan worden nagedacht over het eventuele nut van een convergentie op lange termijn van de voormelde IAS/IFRS-normen en de Belgische boekhoudkundige normen.

De CBN behoudt dus haar opdrachten zoals bepaald in het koninklijk besluit van 21 oktober 1975 houdende oprichting van een Commissie voor boekhoudkundige normen, namelijk: de regering en de Kamers van advies dienen, op hun verzoek of op eigen initiatief, op het gebied van de boekhouding en van de jaarrekeningen; de boekhoudkundige doctrine ontwikkelen en, via adviezen of aanbevelingen de principes bepalen van een regelmatige boekhouding.

02.04 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. Ik hoop dat we met de verhuis van de CBN naar de FOD Economie een stukje dichterbij de "modelstaat" komen.

02.04 **Trees Pieters** (CD&V): J'espère que le déménagement nous rapprochera un peu plus de l'Etat modèle.

02.05 **Karine Lalieux** (PS): Madame la ministre, selon notre analyse juridique, il est vrai que l'article 10 de la loi d'août 2002 dont il a été question permet de modifier, par arrêté, toutes les dispositions relatives à l'information, à la publication, à la publicité et à la communication que doivent respecter les sociétés cotées en vertu des normes internationales. Toutefois, cette loi ne permet pas de sortir les sociétés cotées des normes comptables de droit commun qui restent de la compétence de la Commission des normes comptables.

02.05 **Karine Lalieux** (PS): Uit onze juridische analyse volgt dat de problematiek met betrekking tot de ter beurze genoteerde vennootschappen via artikel 10 kan gewijzigd worden. Echter, via ditzelfde artikel kunnen de ter beurze genoteerde vennootschappen niet aan het gemeene recht worden onttrokken. Er stelt zich bijgevolg een probleem van legaliteit. Ik zie niet in waarom men de ter beurze genoteerde vennootschappen aan het gemeene recht onttrekt. De Commissie voor Boekhoudkundige Normen geeft geheel correcte waarborgen. Ik zie niet in waarom dat met een

Selon moi, agir par arrêté royal crée un problème légal, même si je comprends qu'à un moment donné, il faut que les sociétés respectent les normes internationales. Cependant, je répète que je ne vois pas pourquoi les sociétés cotées sont soustraites à l'application du droit commun comptable, d'autant que, par rapport à l'ensemble des sociétés, les sociétés cotées importantes sont au nombre de 150.

Il me semble que la Commission des normes comptables offre des

garanties institutionnelles tout à fait correctes. C'est la raison pour laquelle je me demande pourquoi on retire, en catimini, par arrêté royal, des compétences à la Commission des normes comptables, au lieu d'agir dans le cadre d'un plus large débat, d'autant plus que cela crée un problème légal d'interprétation de la loi de 2002.

J'ajoute, madame la ministre, que j'ai posé la même question à votre collègue des Finances.

02.06 **Fientje Moerman**, ministre: J'espère qu'il donnera la même réponse!

02.07 **Karine Lalieux** (PS): J'ai agi ainsi parce que vous avez la tutelle sur la Commission des normes comptables et que le ministre des Finances a la tutelle sur la Commission bancaire et financière.

02.08 **Fientje Moerman**, ministre: Un règlement européen existe. De par sa nature, ce règlement est directement applicable dans la législation des Etats membres. C'est une loi, comme toute loi belge.

Si problème juridique il y a, nous allons l'étudier mais, en principe, c'est en application de cette philosophie que les sociétés cotées sont soustraites à certaines dispositions. Les normes comptables IAS/IFRS sont vraiment très sévères et très compliquées à appliquer. C'est la raison pour laquelle nous demandons si l'application à d'autres sociétés non cotées ne sera pas trop difficile à exécuter. Etant donné que cette matière est très technique, je crois que la Commission des normes comptables est le forum idéal pour l'examiner.

koninklijk besluit geregeld is waardoor het aan een uitgebreide bespreking wordt onttrokken. Ik heb in ieder geval dezelfde vraag aan uw collega van Financiën gesteld.

02.06 Minister **Fientje Moerman**: Ik hoop dat hij hetzelfde antwoord zal geven.

02.08 Minister **Fientje Moerman**: Het gaat hier om een Europese verordening. Welnu, een verordening heeft directe werking in de wetgeving van de lidstaten. Als er een juridisch probleem is zullen we het onderzoeken, maar in principe is deze logica van toepassing. De IAS/IFRS-normen zijn bijzonder streng en het is zelfs de vraag of het niet te moeilijk is voor de niet ter beurze genoteerde vennootschappen om ze toe te passen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 **Samengevoegde interpellaties van**

- **de heer Yves Leterme tot de eerste minister over "de dalende concurrentiekracht van ons bedrijfsleven en onze economie" (nr. 80)**

- **de heer Geert Bourgeois tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de dalende concurrentiekracht" (nr. 117)**

03 **Interpellations jointes de**

- **M. Yves Leterme au premier ministre sur "la perte de compétitivité de nos entreprises et de notre économie" (n° 80)**

- **M. Geert Bourgeois à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la baisse de la compétitivité" (n° 117)**

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid)

(La réponse sera donnée par la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique)

03.01 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, preliminair een paar bedenkingen. Ten eerste, ik wil onder meer de collega's Creyf en Pieters bedanken voor het feit dat ik hen voor mag gaan. Ik zal mij dan ook proberen te beperken in de tijd. Ik engageer hiermee uiteraard de heer Bourgeois niet, ik spreek alleen voor mijzelf. Men kan beknopt zeggen waar het op staat.

03.01 **Yves Leterme** (CD&V): Mon interpellation s'adressait en fait au premier ministre qui, au cours du débat sur la déclaration gouvernementale, avait nié que notre pays enregistrait de piètres résultats. Par respect pour la

Ten tweede, ik was eerst niet van plan om te interpelleren toen ik zag dat het antwoord zou worden gegeven door mevrouw Moerman omdat mijn interpellatie betrekking heeft op een quasi persoonlijk feit met de eerste minister. Tijdens het debat over de regeringsverklaring heeft de eerste minister mijn argument dat ons land achteruitboert in de competitiviteitsrangschikking op wereldvlak weerlegd. Ik interpelleer nu toch, uit respect voor de minister van "Prijsverhogingen" maar ook van Economie.

03.02 Minister **Fientje Moerman**: Ik heb geen communiqué gehouden.

03.03 **Yves Leterme** (CD&V): Wind u niet op, mevrouw de minister. Deze morgen zei mijn vrouw dat u zo ongeveer minister van Prijsverhogingen aan het worden bent. Vox populi aan mijn ontbijttafel.

03.04 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer Leterme, wij zijn niet bang voor moeilijke maatregelen.

03.05 **Yves Leterme** (CD&V): Dat kan ik mij voorstellen. In elk geval, ik doe het toch omdat de waarheid haar rechten heeft. Wat is het punt? Het punt is natuurlijk dat men als individuele lidstaat van de Europese Unie, laat staan op wereldvlak, de gang van de economische conjunctuur niet kan sturen of er zware invloed op kan uitoefenen. Wat men wel kan doen is zorgen dat men zijn plaats behoudt wanneer het peloton aan het koersen is in een tempo dat opgelegd wordt door de wereldconjunctuur. Daar heeft de overheid wel een heel belangrijke verantwoordelijkheid in. De twee regeringen onder VLD-leiding, de Vlaamse en de federale, hebben hierin een cruciale sleutelverantwoordelijkheid.

De kern van mijn betoog bij de regeringsverklaring van oktober laatstleden was dat men op dat vlak bijzonder slecht presteert. Wij zeggen dat niet als oppositie, ik refereer aan een aantal internationale rangschikkingen. Zo is er de Lissabon-index concurrentiekracht van het VBO waar België op de elfde plaats komt bij de Europese landen en landen als Spanje, Frankrijk, Duitsland, Nederland moet laten voorbij gaan. Uit de OESO-cijfers blijkt niet alleen dat de fiscale druk gestegen is maar ook dat de concurrentiekracht van onze economie er de voorbije drie jaar op achteruit is gegaan en dat die negatieve trend het laatste jaar nog versneld is.

Verder is er het feit dat de loonkosten in België per voltijds equivalent in 2001 met 2,9% en in 2002 met 4,1% zijn gestegen terwijl die van onze drie buurlanden en belangrijke economische partners slechts met 2,2% of 3% gestegen zijn. De loonkosten per uur in België zijn in 2001 met 2,5% gestegen en in 2002 met 4,6% terwijl dat voor onze voornaamste handelspartners en industriële concurrenten slechts met 3,1% of 3,6% gebeurde. Daar komt bij dat ons land in de rangschikking van het World Economic Forum verder achteruitkrabbelt. Dit is wel direct te duiden als zijnde het resultaat van het beleid van de regering-Verhofstadt op federaal niveau en de regering-Dewael-Somers en consoorten, twee regeringen onder VLD-voorzitterschap.

ministre de l'Augmentation des prix, j'adresserai malgré tout mon interpellation à cette dernière.

03.05 **Yves Leterme** (CD&V): Il est évident qu'un seul Etat membre n'est pas en mesure d'influer lui-même sur la conjoncture économique. Mais les gouvernements flamand et fédéral, tous deux dirigés par le VLD, parviendraient, quant à eux, à faire en sorte que notre pays conserve sa place dans le peloton.

Tous les signaux sont pourtant passés au rouge pour indiquer le contraire. Selon l'indice de Lisbonne de la FEB, la Belgique n'occupe guère que la onzième place au niveau européen en matière de compétitivité. Il ressort des chiffres de l'OCDE que la pression fiscale a augmenté, que notre économie a perdu de sa compétitivité au cours des trois dernières années et que les coûts salariaux ont augmenté plus rapidement en Belgique que chez nos voisins et nos partenaires commerciaux. En outre, notre pays rétrograde dans le classement du World Economic Forum. Voilà de quoi les gouvernements Verhofstadt et Dewael-Somers sont bel et bien responsables.

Comme à son habitude, le premier ministre a brandi des

Het bedrijfsleven moet vaststellen dat de concurrentiekracht van de bedrijven en de economie erop achteruit gaat. De eerste minister heeft dat weerlegd en gezegd dat hij de cijfers bij had. Hij heeft ermee gezwaaid zoals hij gewoonlijk doet, niet alleen met zijn armen maar ook met blaadjes en cijfers, waaruit moest blijken dat het niet waar was.

De eerste minister heeft ons, ten eerste, gezegd dat onze globale economie er wel op achteruit kon gaan maar dat dit te maken had met de wisselkoerssituatie, de euro versus de dollar en de yen. Dat gaat niet op aangezien een aantal Europese landen, landen uit de eurozone, het beter doen. Ik was intussen op de EVP-top en ik kon hem dus niet onderbreken.

Het tweede element was dat hij zei dat men vooral moet letten op de concurrentiekracht van het bedrijfsleven. Het is niet zozeer ons land dat concurrentiefähig moet zijn, het zijn onze bedrijven. Welnu, ik kan de eerste minister wat dat betreft bij wege van de titularis op het departement Economie en Prijsverhogingen zeggen dat ook op het vlak van de competitiviteit van het bedrijfsleven uit het laatste rapport over de global competitiveness van het World Economic Forum blijkt dat onze ondernemingen er onder VLD-bestuur op achteruit zijn gegaan.

De deficiëntie van een economisch beleid, van een impulsbeleid op economisch vlak en van een ondernemingsbeleid wordt daarmee perfect geïllustreerd.

In november 2001 werden twee indexen gepubliceerd, de CCI - Current Competitiveness Index - en de GCI - Growth Competitiveness Index. In november 2002 werd de CCI vervangen door een andere index, de zogenaamde MICI - Micro-Economic Competitiveness Index - en in oktober 2003 is er dan weer sprake van een BCI - Business Competitiveness Index. Er is dus wat gegoocheld met indexen en met een verschillende samenstelling.

Welke index of definitie men echter ook hanteert, vaststelling blijft dat we erop achteruit gaan.

De GCI beoogt de maatstaf voor groei-kracht over middellange termijn. België staat hier eind oktober 2003 slechts op de zevenentwintigste plaats, terwijl we vorig jaar nog op de eenentwintigste plaats stonden. De verslechtering is deels te wijten aan de toetreding, bij wijze van spreken, van Luxemburg en Malta die bovendien in de lijst boven België komen te staan. Indien we echter geen rekening houden met deze nieuwkomers, verliest België tegenover vorig jaar nog vier plaatsen. Ik wil nog opmerken dat de ranking van 2002 nog werd herzien omdat men een nieuwe parameter gebruikt voor de macro-economische omgeving. Door het gebruik van deze nieuwe parameter steeg België bij de evaluatie in 2002 van de vijftiengste plaats volgens de oude ranking naar de eenentwintigste plaats volgens de nieuwe ranking.

In elk geval, België stond in november 2002 op de vijftiengste plaats volgens de oude ranking, in november 2001 op de negentiende plaats en in november 2000 op de zestiende plaats. Om het in sporttermen uit te drukken: dat is een vrije val. Normaal stuurt men met dergelijke resultaten de trainer naar huis. Volgens mij is dat

chiffres et a déclaré que la perte de vitesse de notre économie globale est liée au cours du change de l'euro par rapport au dollar et au yen. Un certain nombre de pays de la zone euro enregistrent pourtant de meilleurs résultats. Par ailleurs, le premier ministre a souligné qu'il fallait surtout veiller au maintien de la compétitivité des entreprises. Or, selon le dernier rapport du World Economic Forum à ce sujet, la compétitivité des entreprises a également régressé sous les gouvernements emmenés par le VLD.

On a quelque peu jonglé avec les indices mais le constat demeure, quel que soit l'indice: la Belgique est en perte de vitesse.

Le GCI (Growth Competitiveness Index) a pour objet de mesurer la capacité de croissance à moyen terme. La Belgique continue de rétrograder d'année en année. Dans le jargon sportif, on qualifierait cette tendance de "chute libre" et l'entraîneur serait renvoyé. Outre le niveau technologique de l'économie, le Forum économique estime que les causes d'une telle situation sont à rechercher dans la dégradation de la qualité des institutions publiques. On renvoie notamment au système judiciaire, sous le "règne" du ministre Verwilghen quatre années durant.

En outre, dans le classement BCI (Business Competitiveness Index), une enquête comprenant des éléments quelque peu plus subjectifs, la Belgique tombe de la treizième à la quinzième place. La vérité a ses droits: la Belgique réalise de mauvais résultats sous le régime VLD. Bien que le premier ministre s'évertue à démontrer le contraire en brandissant certains documents, notre pays marche à reculons. Quelles mesures la ministre a-t-elle déjà prises pour remédier à la situation et quelle initiatives sont-

ook hier aan de orde. Ondertussen is er echter nog veel voetbal voor de tribune en zijn de mensen nog wat onder de indruk. In elk geval, de cijfers zijn wat ze zijn. Ze komen niet van mij, maar van het World Economic Forum. elles en cours?

Als we kijken naar de componenten van de onderliggende indexen van de GCI, dan zien we dat we bij de meting van de technologische graad van de economie in 2003 op de negenentwintigste plaats staan. Twee jaar geleden stonden we nog op de dertiende plaats.

Behartiging van de kwaliteit van de publieke instellingen, de core business van een regering, levert in 2003 een zevenentwintigste plaats op. In 2001 en 2002 was dat een tweeëntwintigste plaats. Ook hier was er dus een achteruitgang.

Ten slotte, op de ranking van de macro-economische omgeving staan we in 2003 op een negentiende plaats.

Het achteruit tuimelen en het bijna degraderen van de competitiviteit van onze economie volgens het meetinstrument GCI is uiteraard deels te wijten aan de technologische graad van de economie en deels aan de verslechterende kwaliteit van de publieke instellingen. Hiervoor verwijst men onder meer naar het functioneren van het rechtssysteem. Na vier jaar Verwilghen kan dat tellen.

Op Europees vlak staan ondertussen bijna alle landen vóór ons land. Finland staat eerste, Zweden derde, Denemarken vierde, Zwitserland zevende, Noorwegen negende, Nederland twaalfde, Duitsland dertiende, Groot-Brittannië vijftiende, Oostenrijk zeventiende, Spanje drieëntwintigste, Portugal vijfentwintigste en Frankrijk zesentwintigste. We staan nog net boven Letland. Op voetbalkundig vlak slagen we daar zelfs niet meer in. Ook op economisch vlak wordt het qua competitiviteit alsmear moeilijker.

De tweede index is de zogenaamde BCI-ranking, de Business Competitiveness Index. Deze index is gebaseerd op micro-economische indicatoren. Het is een enquête met een aantal wat meer subjectieve componenten rond het functioneren van de bedrijven, de bedrijfsomgeving, infrastructuur, administratieve context, personeel, technologie, kapitaalmarkten, wetgeving, de nijverheden die verbonden zijn, de verweving van onze economie, het kader voor onze incentives en de mededinging.

Met deze index stond de heer Verhofstadt nog te zwaaien, omdat we op een dertiende plaats stonden en er dus op vooruit gingen. Hij gaf ons dus ongelijk, stellende dat de competitiviteit van ons land weliswaar achteruitging, maar dat de competitiviteit van de bedrijven erop vooruitging. Welnu, mevrouw de minister, op deze ranking zakt België van de dertiende naar de vijftiende plaats. In 2003 bekleedt Duitsland de vijfde plaats, Nederland de negende plaats en Frankrijk de tiende plaats. En dan beperk ik mij nog tot de ons omringende landen.

De waarheid heeft haar rechten en mag ook hersteld worden ten aanzien van het selectief gezwaai met papieren en documenten van de eerste minister, in afwezigheid van de disputant. Ik geef echter toe dat dit een agendaverplichting was van mijnentwege. De waarheid heeft echter haar rechten. Ondertussen blijkt uit de nieuwe

cijfers dat wat wij betoogden juist is, meer bepaald dat een individueel land slechts een beperkte manoeuvreerruimte heeft om invloed uit te oefenen op de globale economische conjunctuur, maar dat men wel de grote verantwoordelijkheid draagt om ervoor te zorgen dat het land binnen die globale competitie zijn rang in het peloton behoudt. Na vier, vijf jaar VLD-beleid, zowel op Vlaams niveau als op federaal vlak, gaan onze ondernemingen en ons land qua concurrentiekracht erop achteruit.

Mevrouw de minister, ik ben zeer benieuwd naar uw uitleg en ik wil vooral vragen naar de maatregelen die ondertussen genomen worden. Ik bedoel niet via Ikea-toestanden – ronde en vierkante tafels en dergelijke –, maar welke maatregelen zijn er ondertussen genomen of zitten er in de pipeline om ervoor te zorgen dat wij niet verder naar beneden zakken? Tegen het einde van de legislatuur zouden wij met dit ritme ongeveer op de 41ste plaats staan in deze rangschikking en voorbijgestoken zijn door een aantal landen die wij, vanuit ons wat hautain perspectief, soms als ontwikkelingslanden beschouwen.

03.06 Geert Bourgeois (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het verwondert mij niet dat de premier niet is willen komen en dat hij de confrontatie na het begrotingsdebat uit de weg gaat. Wij hebben stilaan geleerd dat de premier uiterst moeilijk te interpellieren is in een commissie, laat staan in de plenaire vergadering. Waar is de tijd dat wij voor zulke zaken nog een plenair debat konden krijgen? Ik denk dat die definitief begraven is, samen met de paarse cultuur.

De regeerverklaring was nog een goed-nieuws-show, het ene leuke ideetje volgde na het andere. Ik moet inderdaad collega Leterme gelijk geven: ook de Vlaamse regering doet daarin flink haar best. De heer Somers is bezig met Robert Stevaert naar de kroon te steken in het uitbrengen van elke dag een nieuw en leuk ideetje. Ik denk dat zij elke dag de stand bijhouden en een wit lijntje bijplaatsen op hun bord. Als het maar een opvallend ideetje is, als het maar leuk en goed is voor de mensen. Wie realist is en durft te wijzen op een aantal problemen, mevrouw de minister, die wordt al vlug door de premier als een pessimist afgedaan en uitgescholden voor iemand die tegen de vooruitgang en verzuurd is. Wij zijn dat een klein beetje gewend, maar als de paarse rook om je hoofd is verdwenen, dan zie je de realiteit. Je ziet je het best in rapporten. Het regent de laatste tijd zulke rapporten.

Als de paarse rook is verdwenen, dan zie je een soort van paarse vrije val. Mevrouw de minister, collega Leterme heeft al een aantal rankings geciteerd waaruit blijkt dat wij ons op een allermindst benijdenswaardige positie bevinden in Europa en de wereld. Ik denk aan die van het Zwitserse World Economic Forum in het global competitiveness report. Daaruit blijkt dat wij sinds 2002, waar wij nog 21ste stonden, getuimeld zijn naar de 27ste plaats. Het zo vermaledijde Nederland, waarover de premier het zo graag heeft in zijn replieken bij begrotingsbesprekingen en dat het zozegd zo slecht doet, is gestegen van de 13de naar de 12de plaats in datzelfde rapport.

Hetzelfde blijkt uit de ranking van het Zwitserse Institute for Management and Development. Bij de landen met minder dan 20

03.06 Geert Bourgeois (N-VA): Une fois de plus, le premier ministre nous fait faux bond. Force est donc de constater qu'il n'est plus possible à la Chambre, a fortiori en séance plénière, de débattre sérieusement de thèmes pourtant très importants.

Selon le premier ministre, quand on refuse de voir la vie en violet, c'est qu'on est un pessimiste aigri. Il ne faut pourtant qu'un minimum de réalisme pour se rendre compte que l'état actuel de la Belgique est lamentable.

Du point de vue économique, notre pays se situe dans le bas du classement européen, notre administration est l'une des plus mauvaises d'Europe et nous venons de décrocher du groupe des vingt-cinq pays les plus attractifs pour les investisseurs.

En outre, nous comptons le plus petit nombre d'entrepreneurs de tous les pays européens et le plus petit nombre d'entreprises naissantes du monde! Notre indice de connaissance est également médiocre quoique l'économie du savoir soit prétendument notre grand atout. Nous avons de surcroît la taxation du travail la plus élevée qui soit. Au lieu d'être un Etat modèle,

miljoen inwoners zijn wij gezakt naar de 13de plaats. Wij hebben in Europa alleen nog Portugal en Griekenland achter ons. Alle andere landen scoren hoger dan België. Er zijn echter andere statistieken, ik denk inderdaad aan de OESO en de Europese Centrale Bank. Die laatste zegt dat de overheidsadministratie in dit land de slechtste is van Europa, op Zweden en Italië na. Op 23 landen zijn er maar 2 waar de overheidsadministratie minder goed functioneert dan hier.

We zouden met hetgeen we nu hebben aan middelen 21% beter moeten kunnen doen. Met andere woorden, met 34% minder middelen zou onze administratie volgens de Europese Centrale Bank dezelfde output moeten hebben. Het zijn niet die verzuurde gasten van de oppositie die dit zeggen, mevrouw de minister. Het is de Europese Centrale Bank die dat zegt.

We vallen uit de top 25 van de aantrekkelijkste landen voor buitenlandse investeringen. Net als ik hebt u vandaag nog het bericht gelezen dat Degussa een recordinvestering van 350 miljoen euro doet in de haven van Antwerpen. De krant voegt er echter ook aan toe dat het wellicht hun laatste investering is. De haven van Antwerpen is immers niet langer concurrentieel. De investering was gepland. Antwerpen verliest nu zelfs zijn concurrentieel voordeel ten opzichte van Duitsland inzake loonkost, inzake energie en inzake leefmilieu. Ze zeggen dat het wel eens hun laatste investering zou kunnen zijn. Het is natuurlijk allemaal prietpraat van de oppositie. De paarse show moet doorgaan.

Mevrouw de minister, we hebben het kleinste aantal ondernemers van Europa. We hebben er maar 3 per 1.000 inwoners. Het Europese gemiddelde bedraagt 4,9. In de Verenigde State bedraagt het 10,5. Op Rusland en Japan na hebben we het minste aantal starters van ondernemingen van de hele wereld.

U kent Lissabon wel. Wij zouden de top van Europa worden. We zouden de spits van Europa worden. Inzake kenniseconomie staat Vlaanderen echter op plaats 101. Als het Europese gemiddelde 100 is, dan scoort Vlaanderen 61,4 op de kennisindex. Dit is het resultaat van de kennismaatschappij, van e-government en van weet ik veel wat er nog allemaal uit de paarse hoed zou komen. Dit land zou volgens de premier sinds 2000 een modelstaat geworden zijn. Ik stel echter vast dat wij in alle rankings zakken.

Op de concurrentieranking zakken we van plaats 21 naar 27. Mevrouw de minister, dat gaat dan over vier zaken. Ten eerste is er de macro-economische omgeving van het land. Ten tweede gaat het over de kwaliteit van de instellingen, wat uiterst belangrijk is. Rijke landen met een hoge loonkost moeten het hebben van de kwaliteit van de instellingen en van de regels. Ten derde gaat het over de technologie. Ten vierde is er de infrastructuur.

Als bij wonder is het zo dat onze bedrijven het al bij al nog vrij behoorlijk doen. De premier heeft daarin gelijk. Ze doen het nog beter dan België als land. Ze hebben het echter uiterst moeilijk. Ondanks de slechte score van het ondernemingsklimaat doen onze bedrijven het nog vrij behoorlijk.

Op de technologische ontwikkelingsas staan wij pas 29ste. Dat is nog slechter dan die 27ste plaats inzake kwaliteit van de

notre pays est en train de dérapier dans tous les domaines.

Sur le plan macro-économique, la Belgique ne se porte pas bien, nos institutions sont de mauvaise qualité, nous régressons en matière technologique et nos infrastructures ne valent rien.

Tout compte fait, nos entreprises ne se portent pas si mal. L'arrivée de la banque-carrefour n'a fait qu'aggraver les tracasseries administratives. L'e-justice s'est jusqu'à présent avéré illusoire. L'amnistie fiscale est une pure plaisanterie. Notre pays se distingue-t-il par son efficacité? Par sa fiabilité? Il n'en est rien. Aussi personne ne songe-t-il à s'établir comme indépendant dans notre pays. Quelles mesures le gouvernement prendra-t-il pour remédier à cette situation préoccupante?

overheidsinstellingen. Wij staan inzake kwaliteit van de overheidsinstellingen 27ste en daarmee staan wij nog achter Botswana. Het zegt inderdaad heel veel positiefs over Botswana. Jammer genoeg zegt het ook veel negatiefs over ons land, collega's.

Mevrouw de minister, zijn wij die modelstaat? Ik wijs op het gesukkel met de Kruispuntbank voor ondernemingen. U weet wel. Het was die stunt van uw voorganger. De Kruispuntbank voor ondernemingen kwam er nog net voor de verkiezingen. Ze was er als bij wonder. Alle zorgen zouden verdwenen zijn. Er kwam één centraal register voor ondernemingen. Het was gedaan met de administratieve rompslomp. Wij weten waar we nu staan.

Er was ook de administratieve overlast. Niemand minder dan staatssecretaris Van Quickenborne heeft bevestigd dat de rompslomp alleen maar toegenomen is. We hebben 30.000 jobs verloren door de toename van de administratieve rompslomp.

Er is e-justice. E-justice moest in werking getreden zijn op 1 januari 2001. Dat was de eerste dag van de nieuwe eeuw. Er is geen sprake van. Minister Onkelinx repte er zelfs met geen woord over in haar beleidsnota. We mogen de informatisering in Justitie vergeten.

Ik heb u gezegd dat Vlaanderen 61,4 punten scoort tegenover een gemiddelde van 100 inzake kenniseconomie. We staan op plaats 101. De administratie is zeer inefficiënt volgens de Europese Centrale Bank. We kunnen daarop 34% besparen. We bengelen aan de staart op het vlak van onderzoek en ontwikkeling.

Ons land kent de hoogste belasting op arbeid. De overheid is onbetrouwbaar. Denken we maar aan het geklungel inzake fiscale amnestie. Ik geloof niet dat nog een fraudeur gelooft in uw regeling na het gehacketak en de ruzies. Mevrouw de minister, dit zijn allemaal kenmerken van efficiëntie en betrouwbaarheid of van het gebrek eraan. Wat de ondernemingsraden en het aantal starters betreft, bengelen we aan de staart. Van meet af aan hebben we gesteld – ik heb dat ooit in mijn boekje geschreven - dat landen als België ondanks een hoge loonkost wel nog kunnen scoren op voorwaarde dat de overheid kwaliteit en rechtszekerheid biedt, betrouwbaar en integer is. Uit deze rankings blijkt dit geenszins.

Mevrouw de minister, slechts één vraag moet worden gesteld. We zijn eind 2003 en de toestand is allesbehalve rooskleurig. Onderkent u de feiten? Welke initiatieven zult u nemen om alsnog bij te sturen?

03.07 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, indien ik het goed begrepen heb antwoord ik namens de eerste minister op een interpellatieverzoek van de heer Leterme. Hiermee heb ik geen probleem. Ik heb echter wel een probleem, mijnheer Bourgeois, te moeten antwoorden op uw interpellatie gericht aan de heer minister van Economie. Mevrouw de minister van Economie is voor u hopelijk even goed!

03.08 **Geert Bourgeois** (N-VA): Mevrouw de minister, ik bied u mijn welgemeende excuses aan. Ik heb zo'n blind vertrouwen in mijn vrouwelijke medewerker dat ik ervan uitga dat zij alles uitvoert zoals ik het gedictieerd heb!! Ik neem alle verantwoordelijkheid op mij. Elke dag denk ik aan u en hoop ik dat met een vrouwelijke minister

aan het roer wij er écht op vooruit kunnen gaan.

03.09 Minister **Fientje Moerman**: Inderdaad, mijnheer Bourgeois, de kwaliteit van de overheid op alle niveaus is heel belangrijk!

Ik kom to the point. Ten eerste, er werden heel wat resultaten en indexen opgesomd. Ik wens me te beperken tot de resultaten van het World Economic Forum. Volgens de berekeningsmethode en het aantal geanalyseerde landen geeft de world competitiveness index verschillende resultaten. In 2002 schuift België met een nieuwe methodologie van de 25ste naar de 21ste rang. In 2003 gaan we van de 25ste naar de 27ste plaats. De index houdt echter rekening met 102 in plaats van met 80 landen.

Ten tweede, de interpretatie. Ondanks het feit dat er 22 landen bijkomen, verliezen we op deze hitparade in 2003 slechts 2 plaatsen van 25 naar 27 voor de world competitive index en blijven we status quo op de 15^e plaats voor de business competitiveness index. Volgens de nieuwe methodologie en rekening houdend met dezelfde 80 landen verliest België 4 plaatsen voor de world competitiveness index – van 21 naar 25 - ten gunste van Frankrijk, Estland, Korea en Hongkong. Voor de business competitiveness index zakt België van 13 naar 15. Wat de world competitivenessindex betreft, winnen onze drie klassieke buurlanden plaatsen en is dat voor ons niet het geval.

Ten derde, oorzaken en oplossingen. De world competitiveness index onderscheidt verscheidene competitiviteitsfactoren waarvan de beide interpellanten er reeds een aantal hebben opgesomd zoals het macro-economisch klimaat, de kwaliteit van de overheidsinstellingen en de technologische vooruitgang.

Wat betreft het macro-economische klimaat volgt België, vergeleken met wat er in Frankrijk en Duitsland gebeurt, zeer goed het stabiliteitspact van de Europese Unie.

03.10 **Yves Leterme** (CD&V): (...)

03.11 Minister **Fientje Moerman**: Mijnheer Leterme, overheidsdeficiten zijn inderdaad een van de elementen daarin.

België volgt dus het stabiliteitspact van de Europese Unie.

Wat betreft de kwaliteit van de overheidsinstellingen, het volgende. Zoals alle leden van deze regering werk ook ik aan het thema van de administratieve vereenvoudiging. Ik heb ondertussen ook ontdekt dat het makkelijker is extra regelingen te maken dan er eentje af te schaffen. Hoewel wij dat allemaal weten, moeten we daaraan toch werken.

De Kruispuntbank voor de ondernemingen, waarnaar u verwijst mijnheer Bourgeois en waarop ik een meer uitvoerig antwoord zal geven naar aanleiding van een vraag van mevrouw Pieters, heeft onder de vorige regering een moeilijke start gekend. Wij hebben dit punt onmiddellijk onder de loep genomen. Ik heb dit althans geprobeerd twee dagen na mijn aantreden. Wij zijn op de goede weg.

03.09 **Fientje Moerman**, ministre: Le World Economic Forum a modifié son mode de calcul et le nombre de pays soumis à analyse est plus important. Le recul de deux places de la Belgique est dès lors tout à fait normal. Nous ne faisons pas moins bien que nos voisins immédiats.

Au cours de la période 2002-2003, notre pays a reculé de quatre places au regard du "growth competitiveness index" et de deux places au regard du "business competitiveness index" sur une liste des mêmes quatre-vingts pays établie sur la base de la nouvelle méthode.

Pour le premier indice, les paramètres sont le climat macro-économique, la qualité des services publics et le niveau de progrès technologique. Notre pays se classe en très bonne position en ce qui concerne le premier paramètre. Contrairement à un certain nombre de pays voisins, nous maîtrisons bien le déficit public et nous suivons scrupuleusement le pacte de stabilité européen.

03.11 **Fientje Moerman**, ministre: En ce qui concerne la qualité des services publics, la simplification administrative constitue un élément crucial. Il s'agit là d'une tâche qui relève de l'ensemble du gouvernement et du secrétaire d'Etat compétent en particulier. Ma courte expérience en tant que ministre m'a appris qu'il est plus aisé de créer une nouvelle loi que d'en supprimer une. La Banque-Carrefour des Entreprises a connu un départ cahotant sous le précédent gouvernement. Ce dossier bénéficie actuellement de la priorité. Il y a quelques semaines,

Twee weekends geleden hebben er een aantal testen plaatsgevonden en deze hebben vrij goede resultaten opgeleverd. Ik wil daar niet op vooruitlopen want ik probeer niet te doen aan government by announcement. Wanneer het ding werkt en het van voor naar achter en omgekeerd zal zijn getest, zullen wij meedelen dat het functioneert, maar eerder niet. Wij hebben vorige week een aantal testen gedaan en die hebben goede resultaten opgeleverd.

Ik ben trouwens een grote voorstander van een beleid waarbij de beslissingen gebaseerd zijn op objectieve gegevens - evidence based policy. De heer Letermé noemde mij de minister van de prijsverhogingen. Welnu, wij opereren nog steeds in een systeem waarin nog een aantal overblijfselen zijn van de ravitailleringswetten van na de oorlog, de prijscontroles. Een van mijn voorgangers – als ik me niet vergis de Franstalige democraat, de heer Wathélet – heeft weliswaar een grote sanering doorgevoerd in de prijscontroles en er een groot aantal afgeschaft, maar hij heeft er ook een aantal laten bestaan waardoor elke prijsverhoging een zware administratieve procedure moet doorlopen en dit ook voor producten waarvoor nagenoeg alle landen in de Europese Unie, die ook voor ons staan op de competitiviteitsindex, dat al lang hebben afgeschaft. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de over the counter, de vrij verkrijgbare geneesmiddelen, waarvoor alleen België en Griekenland er nog in slagen controles aan te houden. Het is inderdaad mijn ambitie om ook op dat vlak een aantal hervormingen door te voeren en ervoor te zorgen dat die last voor de ondernemingen verdwijnt. Er zijn ook nog een aantal voorafgaande meldingen in niet-gereguleerde prijssectoren die eveneens een administratieve last op de bedrijven leggen en die mijns inziens beter zouden verdwijnen.

Een derde aspect is de technologische vooruitgang. Wij zijn verplicht om met de verschillende beleidsniveaus, de publieke en de private sector samen een investering te bereiken van 3% van het bruto binnenlands product in onderzoek en ontwikkeling. Op dat vlak tracht ik alle partijen die in België terzake bevoegdheid hebben rond de tafel te krijgen. Dat is niet zo'n makkelijke zaak.

De staatsstructuur van ons land – ik becommentarieer die overigens niet – is ingewikkeld, maar berust erop dat alle partijen evenwaardig zijn en dat men dus op basis van voluntariaat moet proberen om een zo groot mogelijk rendement uit ieders beleidsbevoegdheden te halen. Wij werken daaraan door.

Na de growth competitiveness index de business competitiveness index. Er wordt rekening gehouden met twee factoren: de graad van ingewikkeldheid van de activiteiten en van de strategie van een onderneming, evenals de kwaliteit van het ondernemersklimaat, zoals inzonderheid transparante informatie, de aanwezigheid van infrastructuur op klassiek vlak – wegen en dergelijke meer – maar ook op het vlak van telecom, onderzoekinstellingen op competitiviteitsniveau. Het zijn ook domeinen waar ik in mijn beleid de nadruk op leg en die ik probeer te ontwikkelen. Ik verwijs naar mijn pogingen om een nieuwe en gerevitaliseerde en effectieve controleautoriteit in het leven te roepen voor de mededinging in België. Het is de mening van een aantal onderzoekers – ik citeer ze niet, want ik heb de gegevens niet bij de hand – dat wij een stijging van de groei zouden krijgen met een half procentpunt, mocht men een efficiënt werkende concurrentie hebben en een efficiënt

nous avons réalisé une série de tests avec succès, de sorte que nous pourrions bientôt démarrer définitivement. En tant que ministre de l'Economie, je suis entravée, dans le cadre de ma politique, par une série de reliquats de la période de ravitaillement de l'après-guerre. Toute augmentation de prix doit ainsi suivre une procédure très complexe. Les pays voisins ont déjà assoupli ce système depuis belle lurette.

Sur le plan des progrès technologiques, notre pays est tenu de consacrer 3% du PIB à la recherche et au développement. En tant que ministre coordinatrice, j'ai pour mission de réunir tous les acteurs autour de la table pour atteindre ce chiffre, ce qui, dans un Etat défédéralisé, requiert une bonne dose de bonne volonté de la part de tous les niveaux de pouvoir.

L'indice de compétitivité des entreprises tient compte de la complexité des activités des entreprises et de la qualité du climat de l'entreprise sur le plan de l'échange d'informations, de l'infrastructure et des établissements de recherche. Je préconise la mise sur pied d'un nouvel organe de contrôle de la concurrence. Une étude a démontré que nous pourrions miser sur une croissance supplémentaire de 0,5% si nous disposions d'un organisme de contrôle efficace chargé de vérifier le respect des règles en matière de compétitivité. En notre qualité d'autorités fédérales, nous devons pouvoir garantir que toute personne qui souhaite créer sa propre entreprise et qui recherche des crédits de démarrage puisse s'adresser à un guichet unique. De nombreux éléments relatifs à l'entreprise indépendante ressortissent aux autorités régionales.

werkende controleautoriteit daarop. Dat is dus geen a priori ingrijpen in de economie, maar het waarborgen van gelijke spelregels van de economie voor iedereen. Ik ben daarover trouwens al ondervraagd door u of door mevrouw Creyf, mevrouw Pieters. Wij werken inderdaad aan de uitbouw van zo'n nieuwe concurrentieautoriteit, daarin overigens bijgestaan door de allerbeste specialisten op dat vlak in ons land.

Wat het ondernemerschap betreft, daarvoor zijn ook verschillende autoriteiten en beleidsniveaus in ons land bevoegd. Dat weet u ook, mijnheer Bourgeois. De meeste instrumenten om in startkredieten en dergelijke te voorzien, zitten op regionaal niveau. Eigenlijk is er nog een instrument op federaal niveau: het Participatiefonds. Los van het niveau waarop zich de bevoegdheden situeren, moeten we naar mijn aanvoelen vooral garanderen aan degenen die op zoek zijn naar startkredieten dat er een one stop shop is en dat wij onze back office eigenlijk organiseren op een manier die liefst op de ingewikkeldheid van de aanvraag – of liever het gebrek daaraan, om het zo eenvoudig mogelijk te zeggen – geen invloed heeft.

Samengevat: om de competitiviteit van ons land en van de ondernemingen te verzekeren, is een beleid nodig dat rekening houdt met al deze factoren en waarschijnlijk nog een hoop meer die de context van deze interpellatie te buiten gaan. Dat probeer ik alvast in mijn beleid te doen.

03.12 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik ga niet te lang uitweiden over de kwaliteit van het antwoord. Het is eigenlijk ontstellend. Er is een periode geweest waarin men startte met Verhofstadt en vond dat het land een ramp was. Dan is er een campagne geweest enkele maanden geleden, waarin men stelde dat ons land er weer stond. Nu men vaststelt dat het allemaal decorum was en ons land in werkelijkheid in degradatienood verkeert, nu ondernemingen steeds minder zuurstof hebben, nu het economisch leven erop achteruit gaat onder VLD-leiding, nu zegt men: het is niet mijn schuld, ik kan er niets aan doen! Ik heb geen enkele visie gehoord. Wij hebben vanuit de oppositie een visieplan, met alternatieve voorstellen. Om Luc Van der Kelen te parafraseren: de oppositie heeft een visie, de meerderheid heeft geen beleid meer. Mevrouw Moerman vlucht hier in antwoorden die ze al heeft gegeven of nog moet geven aan mevrouw Pieters, mevrouw Creyf en zelfs mijnheer Degraaf, ik weet het niet.

Mevrouw Moerman zit hier naar adem te happen en kijkt in iemands richting, beduidende dat zij al een antwoord heeft gegeven op een of ander punt; zij vlucht in haar antwoord in de verkoopprijs van brood en geneesmiddelen. Het is dan ook vrij duidelijk waarom wij aan het degraderen zijn en waarom ons land achteruit boert en aan slagkracht verliest op economisch vlak. Er gebeurt dus niks en men schuift de hete aardappel door naar het andere niveau.

Collega's, er is een ding gemeenschappelijk: naar wie men het ook doorschuift, het blijft binnen het VLD-kamp. Of het nu de heer Daems is, mevrouw Moerman, de heer Somers of mevrouw Ceysens, het blijven allemaal VLD-mandatarissen op verschillende bestuursniveaus. Op Vlaams niveau verneem ik dat de ondernemersconferentie zeer slecht verloopt. Op federaal vlak hoor ik dat de bevoegdheden beperkt zijn en dat men bezig is met de

03.12 Yves Leterme (CD&V): Votre réponse est particulièrement décevante. Manifestement, il n'est nullement question d'une politique cohérente tendant à offrir un ballon d'oxygène aux entreprises. Lors de son arrivée aux affaires, le premier ministre avait annoncé que la Belgique deviendrait, sous sa direction, un Etat modèle. Quatre ans plus tard, nous en sommes loin. Dans sa réponse, la ministre de l'Economie n'a témoigné d'aucune vision et n'a exposé aucune politique tournée vers l'avenir. Elle se perd dans toute sorte de détails. Les ministres VLD des gouvernements fédéral et flamand ne sont absolument pas en mesure de développer un climat propice à l'esprit d'entreprise. Nous ne devons guère nous étonner si, en raison de cet immobilisme, nous continuons de régresser davantage dans les classements.

prijsvorming van brood en geneesmiddelen. In elk geval is er blijkbaar geen economisch beleid. Zoals het er nu aan toe gaat, zullen wij moeten vaststellen dat ons land verder achteruit gaat. Wanneer dan zou blijken dat wij een paar plaatsen gestegen zouden zijn, zal dat uiteraard te wijten zijn aan louter statistische gegevens. Als het wegens statistische gegevens is dat men achteruitgaat, zal het ook om statistische gegevens zijn dat men vooruit gaat. De vaststelling is in elk geval dat er geen visie achter zit.

Er worden een paar antwoorden verstrekt aan de leden, over geneesmiddelen en over de broodprijs en voor het overige wordt de verantwoordelijkheid snel verschoven naar het Vlaamse niveau. Het blijft echter binnen de VLD, bij mevrouw Ceysens en de heer Somers.

Nogmaals, het is duidelijk dat deze meerderheid geen beleid voert en geen visie heeft. Wij hebben dat wel. Het is bijzonder jammer voor onze landgenoten, voor de ondernemingen en voor de jonge generatie, te moeten vaststellen dat wij verder tijd verliezen. Dat beleid wordt nu al vier of vijf jaar gevoerd, maar volgens de oppositie werden er geen resultaten geboekt. De cijfers van objectieve internationale organisaties liegen er niet om. Vandaar, mevrouw de voorzitter, dien ik een motie van aanbeveling in. Ik vraag daarin, naast een aantal andere elementen, dat de regering de moed zou hebben om de realiteit onder ogen te zien en ernaar te handelen.

03.13 Geert Bourgeois (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik hoor één positief punt in uw antwoord, met name dat u vast van plan bent om de mededingingsautoriteit uit te bouwen en een echt mededingingsbeleid te voeren. Ik klaag daar al sinds jaar en dag over. U kunt dat nagaan in het integraal verslag. Telkens ik de heer Deleuze heb geïnterpelleerd over, bijvoorbeeld, de historie inzake de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt, heb ik erop gewezen dat het niet volstaat om te liberaliseren als men geen mededingingsbeleid heeft. Ik heb dat op andere momenten, naar aanleiding van andere discussies, herhaald. Het staat ook in ons ondernemingsplan. Ik vind het positief dat u daarvan werk maakt. Ik hoop dat de studie die u aanhaalt klopt, in die zin dat een goed mededingingsbeleid effectief zal leiden tot een stijging van 0,5 procent. Ik verwacht er inderdaad veel van. Dat is het positieve element in uw antwoord.

Voor het overige ben ik veeleer teleurgesteld. U verwijst, zoals de premier, naar het feit dat wij een goede Europese leerling zouden zijn en het stabiliteitspact naleven, terwijl Duitsland en Frankrijk dat niet doen. Wij hebben, om te beginnen, een heel grote schuldratio. Ten tweede, het IMF zegt nu nog dat België bij de slechte leerlingen is. Wij hebben een structureel tekort. Het is niet omdat de spaarpot van Belgacom is opengebroken en leeggestort dat wij eruit zijn. Die 850 miljoen euro van de fiscale amnestie zal ook een heel groot vraagteken worden, los van de ethische bezwaren daaromtrent. De Hoge Raad voor de Financiën zegt dat deze regering nalaat om nu de spaarpot aan te leggen om de kosten van de vergrijzing die op ons afkomen, te dekken. Dit moet nu gebeuren. Vanaf 2010 is het te laat. Ik zou mij dus niet zo fel beroepen op die budgettaire verwezenlijkingen.

Wat betreft de administratieve vereenvoudiging apprecieer ik uw

03.13 Geert Bourgeois (N-VA): J'applaudis à l'ambition de Mme Moerman de s'atteler enfin à la mise en place d'une véritable politique en matière de concurrence et à la création d'un organisme de contrôle efficace.

Pour le reste, cette réponse est décevante. La ministre déclare que nous respectons loyalement le pacte de stabilité européen, mais le FMI fait observer que notre déficit public est structurel. Le recours à des artifices comme l'amnistie fiscale et le fonds de pension de Belgacom n'y changeront pas grand-chose. Il est clair que le gouvernement précédent n'est pas parvenu à concrétiser ses ambitions en matière de simplification administrative. J'ai l'impression que Verhofstadt II ne fait pas mieux: les ministres PS sapent systématiquement tous les projets de modernisation. Sur les plans également du progrès technologique et de la création d'un climat plus favorable aux entreprises, le palmarès des gouvernements Verhofstadt n'est

eerlijk en correct antwoord, maar dat doet niets af aan het feit dat deze regering heeft gefaald. U zegt dat het een plan van de vorige regering is, maar dat is toevallig wel dezelfde regering. Het is dezelfde regering die met veel tamtam heeft aangekondigd dat de KBO in werking zou treden. Dat was, als ik mij niet vergis, net voor de verkiezingen.

Inzake technologische vooruitgang geeft u hoofdzakelijk een afwijzend of ontwijkend antwoord. U tracht alle partijen samen te krijgen. Wij scoren ondermaats inzake onderzoek en ontwikkeling, terwijl dat precies de troef is voor de toekomst. Landen met een sterke investering in onderzoek en ontwikkeling, met een sterke kenniseconomie, kunnen standhouden, maar andere landen zullen steeds meer in vrije val geraken.

Wat het ondernemerschap betreft, sluit ik aan bij de woorden van de heer Leterme, namelijk dat u de bal terugkaatst naar het Vlaamse niveau. Ik was erbij toen de minister-president van de Vlaamse regering, van uw partij, de heer Dewael op een van de nieuwjaarsrecepties van het Vlaams Economisch Verbond – ik denk dat het nu drie of vier jaar geleden is – met veel gedruis en tamtam aankondigde dat hij de Tante Agaat-regeling zou installeren en dat hij initiatieven zou nemen. Hij heeft dat evenwel laten vallen. Het bleek toch niet om tante Agaat te gaan, maar het werd de Archimedes-regeling. Op dit punt staan we nu nog altijd nergens, behalve het nieuwe losse floddertje van de heer Somers die verklaart een gewaarborgd inkomen te zullen verstrekken. Dit zijn echt harde feiten, mevrouw de minister en dan heb ik het nog niet over de kwaliteit van de overheid.

Ik apprecieer dat u iets wil doen inzake de mededinging. U zegt dat het niet gemakkelijk is om administratief te vereenvoudigen, maar we krijgen hier bijna elke week wetten waarvan we zeggen dat die overbodige administratie scheppen.

Bij het ontwerp op de fiscale amnestie is het weer eens gebleken dat specialisten beweren dat heel de inschrijvingsproblematiek en administratieve procedure overbodig zijn. Ik hoop dat de meerderheid hier nu op ingaat. Bij bijna elke wet kunnen we deze toets doen en vaststellen dat nieuwe instellingen en administratie worden gecreëerd. We kunnen echter de kern van de zaak, het verbeteren van de kwaliteit van de overheid en de administratie, vergeten. Mevrouw Arena doet hard haar best om Luc Van den Bossche te doen vergeten. Mevrouw Onkelinx maakt een breuk met het schuchtere begin van beleid van Marc Verwilghen. Ook Rudy Demotte moet Frank Vandenbroucke doen vergeten, want deze had kunnen denken aan een begin van sanering in de sociale zekerheid. Ik vrees dat de problemen verder ontweken worden door deze regering, dat de goed-nieuws-show moet blijven klinken, dat de losse flodders en ideetjes de media moeten blijven beheersen. Maar vroeg of laat, als de paarse rook om onze hoofden verdwenen is, zal de paarse vrije val duidelijk worden.

03.14 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, ik vrees dat de heer Leterme iets te lang aan het ontbijt met zijn echtgenote gezeten heeft vanmorgen. Het woord "brood" is uit mijn mond niet gekomen, mijnheer Leterme, dat zit misschien in uw hoofd. Dit was in elk geval geen deel van mijn antwoord.

03.14 **Fientje Moerman**, ministre: L'opposition qualifie peut-être d'insuffisants nos efforts pour respecter le pacte de stabilité, mais au niveau européen

Wat betreft het respecteren door België van het stabiliteitspact: u mag die inspanningen misschien onvoldoende vinden, maar op Europees niveau zijn ze in elk geval voldoende. We hebben een begroting in evenwicht. U heeft gelijk, mijnheer Bourgeois, we hebben een torenhoge staatsschuld. Deze schuld behoort nu nog steeds, als ik mij niet vergis, tot de drie hoogste van de Europese Unie, zelfs nu we net onder de 100% BBP zijn gezakt. Wanneer is deze opgebouwd? Ik vermoed onder de paarse regeringen van na de Tweede Wereldoorlog? Neen, ik denk dat uw partij, onder welke naam ze toen ook bestond, mijnheer Leterme, daar een niet onaanzienlijke verantwoordelijkheid in droeg.

Wat de energiesector betreft, kom ik even terug op die concurrentieautoriteit, mijnheer Bourgeois. Het IMF heeft vandaag gezegd, of zal dat vandaag nog zeggen, dat een van de prioriteiten voor het herstellen van onze competitiviteit en om het goed functioneren van onze economie mogelijk te maken, het uitbouwen van een goede concurrentieautoriteit moet zijn. Dus ik denk dat we het er met elkaar over eens zijn dat dit een prioriteit moet zijn.

(...): (...)

03.15 Minister **Fientje Moerman**: Ik ben het met u eens dat op een vrijgemaakte markt de concurrentie moet spelen. Wat betreft de energiesector staan in het regeerakkoord een aantal maatregelen vermeld die er moeten toe leiden dat op korte en middellange termijn - 2 tot 4 jaar - een grotere concurrentie op de markt mogelijk wordt. Dit laatste door de capaciteit van de invoer uit andere landen op te drijven, namelijk aan de zuidgrens. Er is een ontwikkelingsplan ingediend door Elia. Dit plan heb ik momenteel voor advies voorgelegd aan de CREG, in het licht van de factoren bevoorradingszekerheid en vergroten van de mogelijke invoer uit het buitenland. Met andere woorden, meer concurrentie door voldoende investeringen in het net te garanderen.

Wat de Kruispuntbank van de Ondernemingen betreft, zult u moeten aanvaarden, mijnheer Leterme, dat, als we een performant one stop shopsysteem willen - waar de ondernemingen terecht kunnen - het geld zal kosten. U heeft de media deelachtig gemaakt aan het schriftelijk antwoord op uw vraag ter informatie omtrent de kosten van de KBO.

De KBO, zoals zij nu is opgevat, zal functioneren in haar oorspronkelijk concept. Wanneer wij die nog willen uitbreiden, als wij met andere woorden nog andere wagonnetjes aan die KBO-trein hangen om het gebruik ervan nog uit te breiden door andere partijen, dan zullen bijkomende investeringen in die KBO ook nodig zijn. Dan zult u moeten accepteren dat koken ook geld zal kosten.

03.16 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de minister, wat dat laatste betreft, laten wij mekaar niet verkeerd verstaan. U hebt een zeer ruime meerderheid. Ik heb niets te accepteren. U hebt uw meerderheid. Keur dat allemaal goed, zorg dat het werkt en u zult het land een dienst bewijzen.

Ten eerste, wat betreft de energiemarkt is het natuurlijk goed dat u

ces efforts sont appréciés. Le budget est en équilibre. Il est vrai que notre dette publique est énorme. Mais est-elle le fait du gouvernement violet? C'est le parti de M. Leterme qui est en grande partie responsable du problème de la dette publique.

Le FMI affirme que nous devons créer un organisme chargé de la concurrence afin de rétablir notre compétitivité. Nous estimons qu'il convient de s'y atteler par priorité.

03.15 **Fientje Moerman**, ministre: Sur un marché de l'énergie libéralisé, la concurrence est en effet indispensable. L'accord de gouvernement contient des mesures visant à organiser cette concurrence dans les deux à quatre années à venir. Nous augmenterons à cet effet les importations en provenance des pays du Sud.

En ce qui concerne la Banque-Carrefour des Entreprises, un système "one stop shop" performant coûtera de l'argent. Etendre les activités de la banque requiert des investissements supplémentaires.

03.16 **Yves Leterme** (CD&V): La coalition violette dispose d'une majorité confortable. A la ministre de veiller à ce que ses projets soient approuvés.

Qu'elle prenne des initiatives en

een aantal initiatieven inzake de concurrentieautoriteit naar voren schuift.

Mevrouw de minister, teneinde de geloofwaardigheid van uw antwoord op dat ene punt wat kracht bij te zetten, zou ik graag vernemen welke extra budgettaire middelen terzake ingeschreven zijn in de begroting-2004 en in welk begrotingsartikel.

Ten tweede, ik stel het volgende vast. Ik blijf bij mijn repliek van daarnet. De liberalisering, de vrijmaking van de energiemarkt is in ons land, in vergelijking met andere landen, bijzonder slecht aangepakt. Het resultaat van de prijsvorming, onder meer door overheidsingrijpen omdat een aantal lasten en heffingen worden opgelegd, leidt tot prijsverhogingen die niet meer goed zijn en niet meer te verklaren zijn. De regering van dit land is erin geslaagd om de liberalisering van de energiemarkt in zeer ruime mate te laten uitvallen ten nadele van de consument. Ook dat is natuurlijk een resultaat van een bepaald beleid toen u persoonlijk nog geen deel uitmaakte van de regering. Uiteraard spreken wij u terzake qualitate qua aan.

03.17 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, de heer Leterme stelde een punctuele vraag over de concurrentieautoriteit, die ik graag wil beantwoorden.

Mijnheer Leterme, ik wil die beweging laten plaatsvinden in twee fasen.

Voor de eerste fase moeten wij de deadline halen van 1 mei 2004. Op dat moment verandert de Europese wetgeving en krijgen de nationale concurrentieautoriteiten meer bevoegdheden in de toepassing van het Europees concurrentierecht.

Ik heb aan mijn administratie gevraagd om, zonder de aanwerving van bijkomende mensen – er zit blijkbaar toch al 30% personeel te veel, hoor ik zopas –, er door interne verschuivingen voor te zorgen dat tegen eind december de dienst voor de Mededinging, die deel uitmaakt van de FOD Economie, terug op zijn oorspronkelijk voorziene aantal komt van dertig mensen. Tegen 1 mei moeten daar veertig mensen zitten. Voorts heb ik gevraagd dat men bij Selor, dat bezig is met de aanwervingprocedure, wat meer haast zou zetten achter de bijwerking van het kader van rapporteurs, waarvan er vier zijn voorzien maar waarvan maar twee plaatsen ingevuld zijn. Zelfs het aantal van vier rapporteurs is volgens mij nog te klein.

Mijn inziens heeft het weinig zin om vóór 1 mei nog te gaan sleutelen in de marge. Ik mik op het rapport dat de specialisten terzake mij beloofd hebben voor te leggen tegen het jaareinde over de hervorming van de concurrentiewetgeving en concurrentieautoriteit in al haar aspecten. In het jaar 2004 wordt dat vertaald in de nodige wetgevende initiatieven. In 2005 moet het in werking treden.

Dat is mijn punctueel antwoord op uw punctuele vraag.

03.18 **Yves Leterme** (CD&V): (...)

ce qui concerne les autorités de la concurrence est une bonne chose. Mais de quels moyens budgétaires supplémentaires dispose-t-elle à cet effet au budget de 2004?

La libéralisation du marché de l'énergie a été très médiocrement abordée dans notre pays. Les prix augmentent parce que le gouvernement impose des taxes et des charges. En l'occurrence, la libéralisation représente donc un désavantage pour le consommateur.

03.17 **Fientje Moerman**, ministre: En ce qui concerne mes projets concernant les autorités de la concurrence, je souhaiterais les mettre en oeuvre en deux phases. La date butoir de la première phase a été fixée au 1er mai 2004, date à laquelle la législation européenne changera et à laquelle les autorités de la concurrence nationales se verront attribuer davantage de compétences pour appliquer le droit européen de la concurrence.

Par le biais de réaffectations internes, trente personnes travailleront à nouveau au sein du Service de la Concurrence d'ici à la fin du mois de décembre. Le 1er mai, ce chiffre devra être porté à quarante. J'ai demandé au Selor de pourvoir plus rapidement le cadre des rapporteurs.

Modifier les marges avant le 1er mai n'aurait guère de sens. Je préfère attendre le rapport relatif à la réforme de la législation sur la concurrence et les autorités de la concurrence. En 2004 suivront les initiatives législatives qui devront entrer en vigueur en 2005.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, u hebt daarnet al het laatste woord gehad.

03.19 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik wil nog twee zinnen zeggen.

De **voorzitter**: Twee zinnen.

03.20 Yves Leterme (CD&V): Ten eerste, in Nederland wordt de mededingingsautoriteit bevolkt door 300 tot 400 mensen, bij ons zijn dat er een veertigtal, als ik het goed begrijp. Ten tweede, ik neem akte van het feit dat de minister van Economische Zaken hier zegt – naar de voorgaande regering is dit een zeer belangrijke vaststelling – dat er in de FOD Economie op dit moment 30% teveel personeel werkt.

03.20 Yves Leterme (CD&V): Aux Pays-Bas, entre 300 et 400 personnes travaillent pour l'autorité chargée de la concurrence. La Belgique voudrait se contenter d'une quarantaine de personnes.

03.21 Minister Fientje Moerman: Mijnheer Leterme, ik versta dat de oppositie haar werk moet doen, maar jullie hebben daarnet in jullie interpellatie vermeld dat de overheid haar werk evengoed zou kunnen doen met 30% mensen minder. Het was natuurlijk daarop dat ik allusie maakte, om de zaken recht te zetten. Het waren samengevoegde interpellaties.

Motions **Moties**

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par M. Geert Bourgeois et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Yves Leterme et Geert Bourgeois
et la réponse de la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,
recommande au gouvernement

1. de regarder en face la réalité économique et budgétaire, de tendre vers un équilibre budgétaire structurel et de réduire très sensiblement les coûts salariaux;
2. d'améliorer grandement la qualité des services publics et de mettre tout en œuvre pour résorber l'arriéré accumulé en matière de simplification administrative, d'économie du savoir, de recherche et de développement;
3. d'accorder la priorité absolue au relèvement du taux d'activité, notamment entrepreneuriale et du nombre d'entreprises naissantes, et d'agir en conséquence;
4. de développer une vraie politique de concurrence.”

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Geert Bourgeois en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Yves Leterme en Geert Bourgeois
en het antwoord van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,
beveelt de regering aan

1. de economische en budgettaire realiteit onder ogen te zien. Het structureel evenwicht van de begroting na te streven en de loonkost drastisch te verlagen;
2. de kwaliteit van de overheid sterk te verbeteren, alles te doen om de achterstand inzake administratieve vereenvoudiging, kenniseconomie en onderzoek en ontwikkeling weg te werken;
3. de optrekking van de activiteitsgraad, de ondernemingsgraad, het aantal starters als hoofdprioriteit voorop te plaatsen en daarnaar te handelen;
4. een echt mededingingsbeleid te ontwikkelen.”

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Yves Leterme et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Yves Leterme et Geert Bourgeois

et la réponse de la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,

demande au gouvernement

- d'améliorer la compétitivité de l'économie belge;

- de prendre des mesures structurelles pour promouvoir les investissements, renforcer le commerce extérieur et maîtriser les coûts énergétiques pour les entreprises;

- d'avoir le courage de regarder la réalité en face et d'agir en conséquence.”

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door Yves Leterme en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Yves Leterme en Geert Bourgeois

en het antwoord van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,

vraagt de regering

- de concurrentiekracht van de Belgische economie te verbeteren;

- structurele maatregelen te nemen om de investeringen te verhogen, onze buitenlandse handel te versterken en de energiekosten voor bedrijven onder controle te houden;

- de moed te hebben om de realiteit onder ogen te zien en ernaar te handelen.”

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Philippe Collard, Guy Hove et Georges Lenssen et par Mmes Magda De Meyer, Karine Lalieux et Sophie Pécriaux.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Philippe Collard, Guy Hove en Georges Lenssen en de dames Magda De Meyer, Karine Lalieux en Sophie Pécriaux.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

04 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de Kruispuntbank voor Ondernemingen en de Ondernemingsloketten" (nr. 731)

04 Question de Mme Trees Pieters à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la banque-carrefour des entreprises et les guichets d'entreprises" (n° 731)

04.01 Trees Pieters (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in de commissie voor het Bedrijfsleven van 7 oktober 2003 heb ik tijdens mijn interpellatie omtrent de aanslepende moeilijkheden met de opstart van de Kruispuntbank voor Ondernemingen en de Ondernemingsloketten naar het eerste rapport van de heer Vincke gevraagd. Het rapport werd eind september 2003 op de Ministerraad behandeld. U hebt mij op dat ogenblik een mondelinge toelichting gegeven over wat er in dat rapport stond. U hebt mij ook meegedeeld dat er rond de herfstvakantie een nieuw rapport klaar zou zijn, dat opnieuw op de Ministerraad ter sprake zou komen.

Ik heb tot op heden niets vernomen van dat tweede rapport. Ik wou u vragen of het rapport al is binnengekomen. Is het al besproken op de Ministerraad? Welke vooruitgang werd er sinds 7 oktober 2003 geboekt in uw “Pijnpuntbank”?

04.02 Minister Fientje Moerman: Mevrouw Pieters, op uw vraag over de Kruispuntbank kan ik antwoorden dat de Ministerraad op 7 november 2003 kennis heeft genomen van het vooruitgangsrapport

04.01 Trees Pieters (CD&V): Le 7 octobre, la ministre a commenté en commission de l'Economie le premier rapport de M. Vincke relatif à la Banque-Carrefour des Entreprises et aux Guichets-Entreprises. Elle a alors également annoncé un nouveau rapport pour les vacances de Toussaint.

Ce rapport est-il déjà disponible? A-t-on progressé depuis le 7 octobre?

04.02 Fientje Moerman, ministre: Le Conseil des ministres a pris connaissance, le 7

inzake de Kruispuntbank voor Ondernemingen. Het is volgens mij niet zinvol om het document van 10 bladzijden in extenso voor te lezen. Belangrijk in de nota is het volgende.

Ten eerste, alle mogelijke voorzorgen worden genomen om tussen eind november 2003 en eind januari 2004 de Kruispuntbank voor Ondernemingen gradueel in productie te laten gaan. Er zijn op 14 en 15 november 2003 tests geweest. Dat heb ik daarnet vermeld. De analyse van de resultaten is zo goed als rond. Representatieve ondernemingsloketten worden ter plaatse begeleid. Ondertussen is de terugvalprocedure met de KBO-cel operationeel gebleven. Ze blijft dat ook nog in de toekomst.

Ten tweede, tot bestedingen onder het voorziene extrabudget van 4,5 miljoen euro zal enkel worden beslist op voorstel van het Executief Comité overeenkomstig de prioriteiten bepaald door het Strategisch Comité. U herinnert zich uit de vorige nota dat dit twee organen zijn die we toen hadden opgericht in functie van de concrete noden voor de stabilisatie van de huidige KBO-toepassingen. Hierbij zijn aanpassingen mogelijk van oorspronkelijk geplande uitgaven. Hierbij zal ook een niet onaanzienlijk bedrag worden besteed aan communicatie. Het is volgens mij belangrijk dat men weet hoe een en ander werkt en dat de gebruikers op de hoogte zijn van elke functionaliteit in de toekomst.

Ten derde, volgens het verslag van de externe IT-consultant is de huidige KBO-oplossing niet uitgerust voor de voorziene uitbreidingen van haar functionaliteit. Voor het ICT-luik alleen worden de kosten door de externe expert voorlopig op nog eens 3,3 miljoen euro geraamd. De doorlooptijd wordt geraamd op minstens elf maand na de gunning van de opdracht. Let wel, mevrouw Pieters, het gaat om bijkomende uitbreidingen van de KBO.

Rekening houdend met deze gegevens en met de doelstellingen van het regeerakkoord zal het Strategisch Comité tegen 15 januari 2004 een voorstel voorleggen aan de Ministerraad voor de langetermijnfunctionaliteit van de Kruispuntbank voor Ondernemingen.

novembre, du rapport d'avancement relatif à la Banque-Carrefour des Entreprises. Je vous en cite quelques points importants.

Toutes les précautions sont prises pour rendre progressivement opérationnelle la Banque-Carrefour des Entreprises entre fin novembre 2003 et début janvier 2004. L'analyse des résultats des tests est presque terminée. Les guichets-entreprises représentatifs bénéficieront d'un encadrement sur place. La procédure de repli avec la cellule BCE est restée et restera opérationnelle.

Des dépenses ne seront décidées dans le cadre du budget supplémentaire de 4,5 millions d'euros que si le Comité exécutif le propose, conformément aux priorités du Comité stratégique. Ces deux organes ont été créés pour stabiliser les applications BCE actuelles. Les dépenses planifiées initialement peuvent être revues. Une somme considérable sera consacrée à la communication. Les utilisateurs doivent en effet être informés de toutes les possibilités. Selon le consultant IT externe, les BCE actuelles ne sont pas suffisamment équipées pour faire face aux extensions planifiées. Il estime les seuls coûts des services ICT à quelque 3,3 millions d'euros. Le délai de réalisation est évalué à au moins onze mois, après l'attribution du marché.

Le Comité stratégique soumettra d'ici au 15 janvier 2004 une proposition à long terme au Conseil des ministres

04.03 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil enkel zeggen: Wordt vervolgd. Straks bespreken we de beleidsnota en zullen we er verder over praten.

04.03 **Trees Pieters** (CD&V): Nous reviendrons sur cette question lorsque nous examinerons la note de politique.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Samengevoegde interpellatie en vraag van**

- mevrouw **Simonne Creyf** tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de afschaffing van de prijzencontrole voor niet-terugbetaalbare geneesmiddelen" (nr. 79)

- mevrouw **Karine Lalieux** aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de prijzencontrole" (nr. 783)

05 **Interpellation et question jointes de**

- **Mme Simonne Creyf** à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la suppression du contrôle des prix pour les médicaments non remboursables" (n° 79)

- **Mme Karine Lalieux** à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le contrôle des prix" (n° 783)

05.01 **Simonne Creyf** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op een eerdere interpellatie in verband met de afschaffing van de prijzencontrole heeft de minister geantwoord dat ze de prijzencontrole wil afschaffen op niet-terugbetaalbare geneesmiddelen. Daarover gaat mijn interpellatie dus, over het afschaffen van de prijzencontrole op de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen.

Mevrouw de minister, ik denk dat het afschaffen van die prijscontrole uitgaat van de veronderstelling dat er een onderscheid kan worden gemaakt tussen terugbetaalbare geneesmiddelen en niet-terugbetaalbare geneesmiddelen. Voor de eerste categorie moet een systeem van prijscontrole en terugbetalingsvoorwaarden zorgen voor de financiële toegankelijkheid voor de patiënt enerzijds en de beheersing van het geneesmiddelenbudget anderzijds. Daar tegenover staat dan de redenering dat dit niet geldt voor de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen en dat er dus geen consequenties zouden zijn voor het geneesmiddelenbudget, dat het gaat om niet-essentiële geneesmiddelen en dat de marktlogica van de concurrentie in deze sector zou kunnen zorgen voor de beste prijs-kwaliteitsverhoudingen.

Mevrouw de minister, ik ben het met deze argumentatie niet eens en wel om drie redenen. Ten eerste, een scheiding tussen terugbetaalbare en niet-terugbetaalbare geneesmiddelen is kunstmatig. Het afschaffen van de prijscontrole voor de ene sector zal ongetwijfeld invloed hebben op de gehele geneesmiddelensector via omzeilingsmechanismen. Ten tweede, de marktlogica inzake concurrentie zal niet spelen in de geneesmiddelensector, ook niet voor de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen. Ten derde, niet-terugbetaalbare geneesmiddelen kunnen voor bepaalde doelgroepen, bijvoorbeeld voor de chronisch zieken, een essentieel onderdeel vormen van hun behandeling.

Ten eerste, de scheiding tussen terugbetaalbare en niet-terugbetaalbare geneesmiddelen. Mevrouw de minister, die scheiding is kunstmatig en zal leiden tot omzeiling van elke prijscontrole. De geneesmiddelengroep is bij de aanvang eigenlijk één en ondeelbaar, namelijk op het ogenblik van de registratie. Het feit dat een geneesmiddel nadien niet-terugbetaalbaar blijkt te zijn, is deels te wijten aan een beslissing van de commissie Terugbetaling Geneesmiddelen en deels en vooral aan het feit dat vergunninghouders, de farmaceutische bedrijven, hun geneesmiddelendossier niet inleiden voor een advies voor

05.01 **Simonne Creyf** (CD&V): La ministre Moerman veut supprimer le contrôle du prix des médicaments non remboursables. Son raisonnement semble consister à dire que pour faire en sorte que les médicaments restent payables pour les patients et l'Etat, il faut contrôler le prix des médicaments remboursables tandis que pour les médicaments non remboursables, le marché définira lui-même un rapport qualité-prix correct.

Le CD&V n'est pas d'accord avec ce raisonnement. La suppression du contrôle des prix entraînera des conséquences néfastes pour l'ensemble du secteur des médicaments. Car ce sont les entreprises pharmaceutiques elles-mêmes qui décident d'introduire une demande pour obtenir que tel ou tel médicament qu'elles commercialisent soit remboursable. La question de savoir si le médicament concerné est ou non utile du point de vue de la santé publique n'est pas pertinente. Par conséquent, il est à craindre que ces entreprises tournent la loi par divers procédés, ce qui entraînera finalement une majoration du prix de tous les médicaments.

Deuxièmement, la logique du marché ne s'applique ni au secteur du médicament, ni à celui des médicaments non remboursables. Les patients ne choisissent pas librement mais recherchent un médicament qui

terugbetaling. Dat niet inleiden voor terugbetaling gebeurt bijvoorbeeld voor bepaalde contraceptiva zoals de pleisterpil, ontwenningproducten voor mensen die roken, producten voor gewichtsverlies en tegen erectiestoornissen enzovoort. Initieel ligt het initiatief dus bij de farmaceutische bedrijven die al dan niet een aanvraag indienen bij een commissie voor terugbetaling. Met andere woorden, het is niet de overheid die bepaalt of een geneesmiddel behoort tot de terugbetaalbare of de niet-terugbetaalbare categorie, het zijn de bedrijven die dat doen. Het niet-terugbetaalbaar zijn is daarom zeker ook geen indicatie voor het al dan niet belangrijk zijn van een geneesmiddel voor de volksgezondheid. Evenmin is het een exacte weergave van een sociale behoefte. Het gevolg zal dus bestaan uit prijsstijgingen via sluiptwegen, via omzeilingsmechanismen. Het loslaten van de prijscontrole in de sector van de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen zal ongetwijfeld gevolgen hebben. Via sluiptwegen zal dit ook invloed hebben op de prijsstijgingen voor de terugbetaalbare geneesmiddelen.

Nogmaals, het zijn de farmaceutische bedrijven zelf die initieel beslissen of ze al dan niet de terugbetaalbaarheid vragen van hun geneesmiddel.

Ten tweede, is er de marktlogica van de concurrentie. De marktlogica van de concurrentie zal volgens ons niet spelen in de geneesmiddelensector omdat geneesmiddelen geen gewone koopwaar zijn. Als we denken aan de bescherming van de consument, dan vinden wij dat consumenten in het algemeen een goed zicht moeten hebben op het aanbod van de producten, op de prijs-kwaliteitverhouding en dergelijke meer. Daarom zijn er de prijsaanduidingen in de grootwarenhuizen.

Als we spreken over patiënten, dan zijn dat mensen die in de eerste plaats zicht moeten krijgen op wat er mis is met hen en op de aard van hun aandoening. Als ze de aard van de aandoening kennen, dan zullen ze op zoek gaan naar de geneesmiddelen die aan de pijn en aan de kwaal kunnen tegemoetkomen.

Een eenvoudige marktlogica is dat concurrentie leidt tot lagere prijzen. Dit zal niet werken. Het is in eerste instantie immers niet de patiënt zelf die beslist of hij een geneesmiddel zal kiezen en welk geneesmiddel hij zal kiezen. In de meeste gevallen nemen mensen een geneesmiddel op voorschrift of op aanraden van de arts. De kosten worden dus gegenereerd door de voorschrijvende arts, de adviserende apotheker of de gevoerde publiciteit. Laten we niet vergeten dat ook publiciteit een element is in de keuze van een of ander middel door de patiënt, maar ook door de betrokken arts. De zieke of degene die geneesmiddelen nodig heeft, is niet de persoon die beslist. Het zijn de arts en de apotheker die beslissen.

In de veronderstelling dat de patiënten toch zelf zouden beslissen, is het voor een patiënt zeer moeilijk om goed geïnformeerd te zijn over de prijs-kwaliteitverhouding van bepaalde producten. Het is voor een patiënt zeer moeilijk om te kunnen afwegen welk product het beste is voor hem en van daaruit verder te gaan met prijsafwegingen. Prijsvergelijking van geneesmiddelen is bijzonder moeilijk.

Mevrouw de minister, ten derde, geneesmiddelen zijn geen eenvoudige koopwaar. De marktlogica zal niet spelen. A la limite

soulagera au mieux leur affection. Le patient décide rarement lui-même d'acheter tel médicament plutôt qu'un autre. Il est guidé par le médecin ou par le pharmacien.

A cet égard, la publicité influe grandement sur les décisions prises tant par le médecin que par le patient. Même si les patients étaient en mesure de prendre une décision en toute autonomie, il ne serait pas question pour autant d'un marché libre. Il est en effet particulièrement difficile d'être bien informé du prix et de la qualité des médicaments. En l'espèce, il n'y a pas de concurrence sur le plan de la distribution puisque les médicaments ne sont pas commercialisés dans les grandes surfaces.

Enfin, je vous fais observer que les médicaments non remboursables représentent la moitié des ventes de médicaments. Il s'agit parfois de produits de luxe mais, dans la majorité des cas, l'achat de médicaments comme les analgésiques procède de l'automédication. En outre, de très nombreux médicaments tels que les sédatifs et certains contraceptifs sont soumis à une prescription obligatoire. Parmi ces produits, certains médicaments constituent un élément essentiel du traitement de certains malades, dont les personnes affectées de douleurs chroniques pour qui la facture peut être élevée.

La suppression du contrôle des prix risque donc de mettre en péril l'accessibilité aux soins de santé pour de très nombreux patients et est synonyme de régression sociale. Si les contrôles se révèlent inefficaces, ils ne doivent pas être supprimés mais améliorés afin que la formation du prix des médicaments soit plus efficace et plus transparente. Quel est le point de vue de la

bestaat er immers geen concurrentie in de distributie. Als niet terugbetaalbare geneesmiddelen te koop zouden zijn in supermarkten, in grootwarenhuizen of in andere winkelketens, dan zou men kunnen zeggen dat er sprake is van een zekere marktwerking en concurrentie. In de distributie is er echter geen concurrentie. Het is de apotheker die dit product zal afleveren. Spreken over concurrentie en marktwerking in deze sector is dus eigenlijk niet terecht om de reden die ik net aangehaald heb. ministre?

Niet-terugbetaalbare geneesmiddelen kunnen voor bepaalde doelgroepen – namelijk chronisch zieken – een essentieel onderdeel zijn van hun behandeling. Collega's, niet-terugbetaalbare geneesmiddelen betekenen ongeveer de helft van de uitgaven voor de geneesmiddelen. Ze zijn dus niet onbelangrijk. Integendeel, in het budget betekenen ze ongeveer de helft. Men doet niet-terugbetaalbare geneesmiddelen echter vaak af als luxeproducten. Er zijn er zo een aantal bij. Ik denk dan aan mondspoelmiddelen en dergelijke zaken.

De niet-vergoedbare geneesmiddelen bestaan voor een groot deel uit zelfzorggeneesmiddelen zoals een hoestsiroop, een pijnstillers of een middel tegen slechte adem. Een groot deel van de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen zijn echter ook voorschrijfplichtige geneesmiddelen. Niet-terugbetaalbaar is geen synoniem van geneesmiddelen zonder voorschrift verkrijgbaar. Ik denk aan de sedativa, de krachtige pijnstillers, bepaalde contraceptiva zoals de pleisterpil. Voor een individuele patiënt kan een bepaald geneesmiddel dat niet terugbetaalbaar is toch essentieel zijn voor zijn gezondheid. Ik denk aan de pijnstillers voor chronisch pijnpatiënten of aan de pijnstillers die een onderdeel zijn van de onderhoudstherapie bij palliatieve behandeling. In de palliatieve behandeling worden heel wat niet-vergoedbare geneesmiddelen gebruikt die echter wel voorschrijfplichtig zijn. Voor chronisch zieken kan de factuur van al deze pijnstillers zeer snel oplopen. Chronisch zieken worden dikwijls geconfronteerd met hoge facturen. De betaalbaarheid van deze facturen is belangrijk. Als onderdeel van een goede zorg moeten ook niet-terugbetaalbare geneesmiddelen toegankelijk zijn. De prijs van de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen is een belangrijk element in de financiële toegankelijkheid van de zorg. Idem dito voor de financiële toegankelijkheid voor terugbetaalbare geneesmiddelen.

Mevrouw de minister, mocht u de prijscontrole voor de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen afschaffen, zet u een belangrijke stap achteruit op sociaal vlak. De chronisch zieken en de mensen in een palliatieve behandeling die de prijs van de pijnstillers zullen zien verhogen, zullen hiervan het slachtoffer zijn.

De CD&V is van oordeel dat u de prijscontrole niet moet afschaffen. U zult wellicht beweren dat de huidige prijscontrole niet adequaat genoeg is. In dit geval moet u de controle simpelweg verbeteren. Zorg voor een betere controle op de prijs van geneesmiddelen zodat de prijscontrole efficiënt en transparant is. Op die manier kan degene die een geneesmiddel aankoopt de elementen van de kostprijs begrijpen, onder meer de productiekosten, de kosten voor onderzoek en ontwikkeling, de kosten inzake promotie en reclame. Zorg voor een grotere transparantie, mevrouw de minister. Schaf de controle niet af maar maak ze efficiënter en transparant.

05.02 Karine Lalieux (PS): Madame la présidente, madame la ministre, je partage les propos tenus, il y a un instant, par ma collègue. Je n'insisterai donc pas sur la problématique des médicaments.

Madame la ministre, il y a quelques mois, vous aviez déjà évoqué votre volonté de supprimer le contrôle des prix, notamment sur le pain, les taxis, les médicaments, comme on vient de le rappeler, ou encore sur les tarifs des maisons de repos. Vous estimiez que rien ne justifiait un tel contrôle, une telle intervention de l'Etat sur le marché et que, comme on l'entend souvent, la concurrence allait être un miracle pour le citoyen et tout bénéfique pour le consommateur. Par conséquent, les prix allaient diminuer. Nous savons effectivement que le processus de libéralisation a toujours donné de tels résultats!

Après cette annonce assez fracassante, j'avais cru comprendre, en parcourant la presse, que vous faisiez une petite "courbe rentrante", et que vous évoquiez plutôt la nécessité d'ouvrir un débat sur la question du contrôle des prix, comme l'a rappelé, tout à l'heure, Mme Creyf, en parlant de la concurrence, son efficacité et son efficacité.

Vous avez dit que la presse se trompait souvent. Heureusement que nous l'avons pour être informés sur ces questions. Ce lundi, la presse annonçait que vous aviez envoyé au Conseil d'Etat un projet d'arrêté royal pour libéraliser, notamment, le prix du pain, certains médicaments ou encore le prix des courses de taxi.

Nous sommes loin d'un débat ouvert sur le contrôle des prix au parlement. J'ai l'impression que nous serons mis devant le fait accompli.

Madame la ministre, je voudrais vous poser les questions suivantes:

- Quels sont les produits et les services que vous voulez déréguler?
- Quels sont les effets escomptés de la suppression du contrôle des prix sur ces produits et services? Je ne reviendrai pas sur les médicaments.
- Ne redoutez-vous pas que certains produits et services, qui sont prestés et proposés par des secteurs qui ne s'inscrivent qu'en apparence dans un secteur en concurrence, subissent plutôt une augmentation qu'une diminution des prix? On a parlé des médicaments, mais si on parle des maisons de repos, on ne peut pas dire que ces dernières soient un secteur en concurrence. On sait qu'il n'y a pas assez de lits, que les listes d'attente sont énormes. On risque donc de connaître, dans ce secteur, une augmentation plutôt qu'une diminution des prix. Je n'ai pas –je le répète- l'impression que ces secteurs soient vraiment en concurrence. Il en va de même pour les médicaments. Demain, sera-t-on obligé de consulter les publicités des différentes pharmacies pour savoir où acheter son aspirine, son Malox ou ses pastilles Rennie en fonction des diminutions de prix offertes par telle ou telle grande société pharmaceutique? Là encore, on sait qu'il y a des consortiums de pharmacies et des pharmacies tout à fait indépendantes qui ne pourront jamais supporter ce type de concurrence. De plus, les médicaments doivent-ils être considérés comme des savonnettes, comme une marchandise comme les autres, ainsi que l'a rappelé Mme Creyf?
- Aura-t-on un réel débat au parlement sur ce contrôle des prix, sur

05.02 Karine Lalieux (PS): Ik ben het eens met wat mijn collega komt te zeggen. Enkele maanden geleden zei u dat u de prijzencontrole wilde afschaffen omdat volgens u niets een dergelijke controle rechtvaardigt en de concurrentie in dat verband wonderen zou doen voor de consument.

Na die aankondiging meenden wij te hebben begrepen dat u ter zake wat teruggekrabbeld was omdat u het had over de noodzaak om aan die kwestie een discussie te wijden. Maandag werd in de pers echter meegedeeld dat u de Raad van State een ontwerpbesluit heeft toegezonden dat ertoe strekt met name de broodprijs, de prijs van bepaalde geneesmiddelen en van taxiritten te liberaliseren. Er is dus helemaal geen sprake meer van een discussie, men staat hier veeleer voor een voldongen feit.

Ik zou graag volgende vragen willen stellen. Welke producten en diensten wil u dereguleren? Welke effecten zal dat volgens u hebben? Vreest u niet dat de prijs van bepaalde producten en diensten in sectoren waar enkel maar ogenschijnlijk concurrentie heerst, zal verhogen? Vreest u niet dat een deregulering bepaalde apothekers zal aanzetten tot praktijken die een weinig wenselijk consumptiegedrag in de hand werken? Zullen wij aan de kwestie van de prijzencontrole een echt debat kunnen wijden? Hoe zit het met het ontwerpbesluit dat bij de Raad van State werd ingediend?

l'efficacité de ce contrôle?

- Et surtout, qu'en est-il de cet arrêté aujourd'hui soumis à l'avis du Conseil d'Etat?

05.03 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, in haar interpellatie stelt mevrouw Creyf, ten eerste, dat een scheiding tussen terugbetaalbare en niet-terugbetaalbare geneesmiddelen kunstmatig is en dat het afschaffen van de prijzencontrole voor niet-terugbetaalbare geneesmiddelen consequenties zal hebben voor de hele geneesmiddelensector door omzeilingmechanismen. Het is helemaal niet gezegd dat het afschaffen van de prijzencontroles op de OTC-markt – Over The counter Products, zijnde niet-terugbetaalbare geneesmiddelen die zonder voorschrift te verkrijgen zijn – zal leiden tot prijsverhogingen die het gevolg zouden zijn van het doorsluizen van de kosten die gemaakt zijn in de terugbetaalde sector. Ik onderschrijf die stelling dus helemaal niet. Een individueel bedrijf dat zo'n gedrag zou vertonen, zou door de concurrentie worden afgestraft. Op de OTC-markt is er immers sprake van een ruim aanbod met meerdere producenten. Indien er sprake zou zijn van een op sectorvlak geconcentreerde omzeiling, gaat het om niet-geoorloofde – lees onwettige – afspraken die volgens de wet op de bescherming van de economische mededinging niet zijn toegelaten. De mededingingsautoriteiten, waarop ik zo de nadruk leg, moeten dan hun rol spelen.

Ten tweede, stelde mevrouw Creyf dat de marktlogica van de concurrentie niet speelt in de geneesmiddelensector, ook niet voor de niet-terugbetaalbare OTC-geneesmiddelen, en dat de prijzencontrole ook daar nuttig blijft. Welnu, daarnet voerden wij een debat om de positie van België te benchmarken aan de hand van die van andere landen in Europa en eigenlijk in heel de wereld. De Cd&V-fractieleider, de heer Letermé, heeft daarvoor een aantal elementen aangereikt. Ons land werd, met andere woorden, vergeleken op basis van een aantal gemeenschappelijke criteria met andere landen om onze relatieve positie, en eventueel noodzakelijke aanpassingen van ons beleid, te herzien. Als wij hetzelfde doen voor deze problematiek merken wij dat er in dertien van de huidige vijftien lidstaten van de Europese Unie geen prijzencontrole bestaat voor OTC-producten. Alleen Griekenland en België hebben nog een prijzencontrole voor Over The Counter-geneesmiddelen. In de andere Europese landen wordt vastgesteld dat de concurrentie niet leidt tot onverteerbare prijsstijgingen voor die OTC-producten. Afschaffing van de prijzencontrole zou wel leiden tot administratieve vereenvoudiging, in de eerste plaats voor de bedrijven die de aanvraag moeten doen, en voor de administratie.

Ten derde, stelde mevrouw Creyf, dat niet-terugbetaalbare geneesmiddelen voor bepaalde doelgroepen, bijvoorbeeld voor chronisch zieken, een essentieel onderdeel kunnen zijn van hun behandeling. Dat kan inderdaad, mevrouw Creyf, maar de vraag is of de door u voorgestelde oplossing, te weten een prijzencontrole, het juiste antwoord is voor die problematiek. Moet men dat garanderen door een prijzencontrole? Ik denk het niet. Dat is een oneigenlijk middel. Het terugbetaalbaar maken van die geneesmiddelen, zij het misschien onder bepaalde voorwaarden, is een veel betere piste.

En ce qui concerne la question de Mme Lalieux, si la presse relate que j'ai envoyé un projet d'arrêté royal au Conseil d'État afin de

05.03 **Fientje Moerman**, ministre: Il n'est absolument pas acquis que la suppression du contrôle des prix engendrera des augmentations de prix. Une entreprise qui augmenterait ses prix subirait vite la dure loi de la concurrence. Quant aux accords collectifs portant sur les prix, ils sont irréguliers et punissables.

La Belgique et la Grèce sont les seuls Etats membres où le prix des médicaments en vente libre est contrôlé. Comme le montrent certaines expériences menées dans d'autres Etats membres, la suppression de ce contrôle ne conduira pas à des augmentations de prix indigestes mais se traduira par une simplification administrative pour les entreprises et l'administration.

Certes, les médicaments non remboursables jouent un rôle thérapeutique essentiel pour certains groupes de patients mais ce n'est pas en contrôlant leur prix qu'on favorise ce rôle. Il est préférable de faire en sorte qu'ils soient remboursables.

Om op uw vraag te antwoorden, mevrouw Lalieux: de beweringen

libéraliser le prix du pain, de certains médicaments et des taxis, je suis au regret de dire que ce n'est pas exact. J'ai envoyé un projet d'arrêté ministériel sur le prix du pain au Conseil d'État. Je crois que cela répond partiellement à votre première question.

La possibilité de déréguler certains autres produits et services fera l'objet d'un examen. Les taxis et les médicaments non remboursables OTC seront également évoqués. Je viens de répondre à Mme Creyf sur le deuxième produit. Pour le premier produit, il faut savoir selon moi, en cas de dérégulation, si celle-ci doit avoir lieu au niveau fédéral alors que le produit, de par sa spécificité, est géographiquement circonscrit.

En ce qui concerne les maisons de repos que vous avez également évoquées, je n'ai jamais dit que je voulais abolir le contrôle des prix sur les maisons de repos. Ce que j'ai dit en réponse à Mme Creyf, il y a un mois et demi, c'est qu'il y a un autre moyen d'assurer ce contrôle des prix. Je vous répète l'exemple que je vous avais cité à l'époque: en tant que ministre fédérale, sous la législation existante, je suis obligée de donner mon accord quand l'une ou l'autre maison de retraite veut modifier le loyer ou le prix de la télévision dans la chambre; je dois leur signer une autorisation. Franchement, madame Lalieux, et bien que je sois d'accord avec vous pour dire que les maisons de retraite remplissent un rôle social non négligeable et qu'on ne peut dès lors pas se permettre de laisser tomber les retraités victimes d'une pénurie de places disponibles par rapport à la demande, je crois que le type de contrôle actuel n'est plus adapté au but poursuivi. Ce que je veux dans ce dossier, c'est organiser le contrôle différemment.

Pour la deuxième et la troisième partie de votre question, l'incidence de la suppression du contrôle des prix doit être considérée à la lumière de la présence ou de l'absence de concurrence dans les secteurs concernés. Le rapport entre ces deux éléments doit justement être abordé lors des études précitées. La suppression du contrôle des prix suppose une concurrence suffisante. En fonction de ces résultats, je prendrai une décision quant à l'adaptation de la réglementation existante. Finalement, et j'en ferai part à ma mère qui est pharmacienne, la crainte qu'une dérégulation des prix de certains produits pharmaceutiques puisse transformer les pharmaciens en marchands de savonnettes est injustifiée. La concurrence ne jouera pas tant au niveau du commerce de détail, les pharmaciens, qu'à celui des producteurs de médicaments. En effet, c'est d'abord à ce niveau que les prix doivent être dérégulés.

in de pers als zou ik een ontwerp van koninklijk besluit tot liberalisering van de prijs van het brood, van bepaalde geneesmiddelen en van het vervoer per taxi aan de Raad van State hebben overgezonden, zijn onjuist. Ik heb de Raad van State een ontwerp van ministerieel besluit betreffende de broodprijs overgelegd. De mogelijkheid om voor andere producten en diensten, waaronder het vervoer per taxi en niet-terugbetaalbare geneesmiddelen, een deregulering door te voeren, zal later worden onderzocht.

Het is nooit mijn bedoeling geweest de prijzencontrole voor rusthuizen af te schaffen, maar ik geloof dat er een andere manier is om die controle uit te oefenen. Als federaal minister ben ik momenteel verplicht elk rusthuis apart toe te staan de huurprijs of de prijs van een televisie op de kamer te wijzigen! Bejaardentehuizen mogen dan ontegensprekelijk een belangrijke sociale rol vervullen, dat soort van controles is mij dunkt toch niet meer van deze tijd. Ik wil een en ander dus op een andere manier organiseren.

Wat de twee andere vragen van mevrouw Lalieux betreft, kan ik zeggen dat de gevolgen van de afschaffing van de prijzencontrole zullen afhangen van de concurrentie in de betrokken sectoren. De afschaffing van die controle vooronderstelt dat er voldoende concurrentie is. Dat zullen we eerst nagaan. Afhankelijk van wat dat studiewerk zal uitwijzen, zal ik de reglementering al dan niet aanpassen.

De angst dat apothekers na een deregulering van de prijzen van farmaceutische producten tot zeepverkopers gedegradeerd worden, is ongegrond. De concurrentie zal vooral op het niveau van de genees-

05.04 **Simonne Creyf** (CD&V): Mevrouw de minister, we moeten hier een akte van geloof stellen. Zullen er al dan niet prijsverhogingen zijn,

Ik denk dat er wel degelijk prijsverhogingen zullen komen. Ik zal een heel eenvoudig voorbeeld geven, namelijk de anticonceptiepil. Er zijn een aantal oudere producten die voor een deel terugbetaalbaar zijn. Ik denk aan oudere producten zoals Stediril dat voor 80% ten laste is van de patiënt. De kostprijs voor de patiënt bedraagt 8,92 euro voor een doosje. Minulet is ook terugbetaalbaar. De prijs voor een doosje bedraagt 16,68 euro. Yasmine is een nieuwe anticonceptiepil waarvoor geen aanvraag voor terugbetaling werd ingediend. De kostprijs bedraagt 27,59 euro. Het feit dat de ene anticonceptiepil duurder is dan de andere heeft te maken met het feit dat ze al dan niet terugbetaalbaar is. Of iets terugbetaalbaar is heeft te maken met het beleid van de betrokken firma. Ik herhaal mijn eerste argument: het is de betrokken firma die beslist of zij voor deze pil al dan niet de terugbetaling aanvraagt. Als de firma die terugbetaling niet aanvraagt, moet de commissie zich hierover niet buigen en zal de prijs voor de patiënt hoger liggen. Ik heb dit aangetoond aan de hand van een voorbeeld.

Ten tweede, er zal een prijsstijging zijn, ook omdat er geen concurrentie is, mevrouw de minister. U spreekt van concurrentie. Op internationaal vlak is er allicht concurrentie, maar bij ons is er geen concurrentie en er is zeker geen concurrentie in de distributie. U spreekt bijvoorbeeld over Nederland. In Nederland kan men een pijnstillers halen in om het even welke winkel, een warenhuis, een bodyshop of iets anders. Dit betekent dat u, als u spreekt over concurrentie, dit ook gaat invoeren in België. Men zal met andere woorden straks pijnstillers niet meer voorbehouden voor de apothekers. U zult dat wel eventjes moeten uitleggen aan de apothekers. Ik denk dat zij dit zeer graag zullen horen.

Ik blijf erbij, mevrouw de minister, bij de niet-terugbetaalbare geneesmiddelen zijn er essentiële geneesmiddelen voor de mensen. Als men daar de prijscontrole afschaft en dat leidt tot prijsverhoging – het gaat hier meestal over zwakkere mensen en chronisch zieken –, dan wil ik niet verantwoordelijk zijn voor een factuur die voor de chronisch zieken nogmaals omhoog gaat. Als u dat wil, dan moet u het duidelijk zeggen, maar ik denk dat dit niet kan. Wij nemen dan ook geen vrede met uw antwoord.

Wij zullen een motie van aanbeveling indienen, waarbij wij de regering aanbevelen om de prijzencontrole op niet-terugbetaalbare geneesmiddelen te behouden en, waar nodig, te verfijnen en te versterken en vooral de transparantie te verhogen. Wij vragen ook dat de regering niet zou vergeten dat niet-terugbetaalbare geneesmiddelen essentieel kunnen zijn, bijvoorbeeld pijnstillers voor chronisch zieken of bij palliatieve behandeling. Patiënten zijn geen gewone consumenten, dat is de inhoud van onze motie van aanbeveling die ik hierbij indien.

05.05 **Karine Lalieux** (PS): Madame la ministre, si j'ai bien compris, l'arrêté ministériel qui est aujourd'hui au Conseil d'Etat à propos du pain ne concerne pas l'augmentation de 10 cents que vous

middelenfabrikanten spelen.

05.04 **Simonne Creyf** (CD&V): Je pense qu'il en résultera bel et bien une augmentation des prix. Pour la pilule contraceptive, par exemple, le consommateur paie des prix très variables qui sont fonction de la remboursabilité. Le remboursement ou non d'une pilule contraceptive dépend de la firme qui doit décider si elle introduit une demande. Si elle ne le fait pas, la commission n'a pas à examiner la question et le prix est plus élevé pour le consommateur.

La Belgique ne connaît pas de phénomène de concurrence et encore moins dans le domaine de la distribution. La ministre autorisera-t-elle, comme aux Pays-Bas, la vente d'analgésiques dans les grandes surfaces? Les pharmaciens ne s'en réjouiront pas.

Un certain nombre de médicaments non remboursables sont essentiels pour certaines personnes. Une fois le contrôle des prix supprimé, leur prix augmentera. Je refuse de cautionner une nouvelle augmentation de la facture des patients chroniques. J'introduis une motion visant le maintien du contrôle des prix des médicaments non remboursables.

05.05 **Karine Lalieux** (PS): Als ik het goed begrijp, gaat het ministerieel besluit dat bij de Raad

avez accordée mais la libéralisation totale du prix du pain?

05.06 **Fientje Moerman**, ministre: C'est les deux!

05.07 **Karine Lalieux** (PS): Donc, vous libérez complètement le prix du pain. Selon vous, cette mesure ne fera sans doute pas exploser les prix grâce au système de la concurrence. On sait que les boulangers réclamaient, depuis un certain temps, une augmentation de 20 cents du prix du pain, l'augmentation sera donc sans doute inévitable. C'est un signe très symbolique envers la population fragilisée. Même si dans les grandes surfaces, le prix du pain restera inchangé, les petites boulangeries feront sans doute exploser le prix du pain. Tout le monde ne peut pas aller faire ses courses en bénéficiant des effets de la concurrence et de la libéralisation totale du marché, surtout celui qui habite un petit village, qui est âgé, qui a des difficultés pour se déplacer. A mon avis, libéraliser le prix du pain dans un pays, cela signifie symboliquement que l'on s'oriente vers une totale dérégulation des prix.

En ce qui concerne les médicaments, je rejoins tout à fait les remarques de Mme Creyf. Il n'est même pas question, selon moi, de discuter de cette problématique, si ce n'est de la transparence et des déficiences du contrôle des prix. Mais en tout cas, c'est encore un signal assez dangereux que l'on donne à la population. Une fois de plus, il y aura une concurrence, non pas au sein des firmes pharmaceutiques mais au niveau des officines, des pharmacies en ligne directe.

Madame la ministre, vous dites qu'il faut mener des études, que nous sommes le dernier pays à exercer un contrôle des prix sur certains biens. J'aimerais que nous ayons un réel débat au sein de notre commission sur la façon dont fonctionne ce contrôle des prix. Nous savons que le Conseil de la concurrence ne fonctionne pas aujourd'hui. Donc, a priori, le contrôle ne fonctionne pas bien. A mon avis, ce n'est donc pas le meilleur signal à donner aujourd'hui!

05.08 **Minister Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, ik vrees dat ik een dovemansgesprek voer met mevrouw Creyf want een aantal elementen uit mijn antwoord zijn haar blijkbaar ontgaan.

Mevrouw Creyf, firma's beslissen inderdaad zelf of zij een dossier indienen voor al dan niet terugbetaalbaarheid. Firma's beslissen ook of zij in een bepaald land een product überhaupt nog op de markt brengen.

Ten eerste, wanneer men door prijzencontrole de prijs artificieel zo laag zou houden dat die niet meer interessant is voor de firma's, wat zou kunnen, zal er volgens mij zelfs geen sprake meer zijn van het indienen van dossiers voor terugbetaling, maar zal men voor bepaalde producten het risico lopen dat zij van de markt verdwijnen.

Ten tweede, prijzencontroles in een EU-markt waar in dertien van de

van State voorligt niet enkel over de verhoging met tien cent, maar over de volledige vrijmaking van de broodprijs?

05.06 **Minister Fientje Moerman**: Het gaat over beide.

05.07 **Karine Lalieux** (PS): In dat geval rijzen de prijzen binnenkort wellicht de pan uit. De bakkers eisen nu reeds een symbolische verhoging met twintig cent. Vermits ook de kleine bakkers hun prijzen zullen verhogen, zal de vrijmaking van de broodprijs uitdraaien op een algehele deregulering.

Wat geneesmiddelen betreft, dient men het uitsluitend te hebben over de doorzichtigheid en de efficiëntie van de prijzencontrole. Een vrijmaking zou uitmonden in een concurrentieslag tussen de bedrijven, maar evenzeer tussen de internetapotheken.

Er moet een echt debat over de prijzencontrole komen. Het is bovendien geweten dat de Raad voor de Mededinging niet naar behoren werkt.

Op dit ogenblik is een vrijmaking van de prijzen geen goed signaal voor de bevolking.

05.08 **Fientje Moerman**, ministre: Manifestement, je suis en train de mener avec Mme Creyf un dialogue de sourdes. Ce sont les entreprises elles-mêmes qui décident de commercialiser tel ou tel médicament en Belgique et de demander éventuellement qu'il soit remboursable. L'autorité publique ne peut tout simplement pas favoriser l'entrée de tel médicament sur le marché belge ni son maintien.

Dans treize Etats membres de l'UE, le prix des médicaments en

vijftien lidstaten geen prijzencontrole meer bestaat voor OTC-producten, is volgens mij onnuttig. Wij moeten ons dus afvragen of benchmarking met die dertien andere Lidstaten nog nodig is.

Ten derde, ik weet niet of u het bewust of onbewust probeert, maar het afschaffen van prijzencontrole op OTC-producten heeft helemaal niets te maken met het aanbrengen van welke wijziging dan ook in de rol van de apotheker in de officina, als adviseur van de patiënt bij de aanschaf van medicamenten of het gaat om voorschrijfplichtige medicamenten of andere. Er is dus met andere woorden geen enkele link tussen het niet meer prijsreguleren van OTC-producten en wat u aanhaalt als zijnde een automatisch gevolg daarvan, namelijk het veranderen van de plaatsen waar die producten kunnen worden verkocht.

Mevrouw Lalieux, ik heb verduidelijkt dat het wel degelijk alleen over brood gaat. Op dit moment bestaat er voor brood een maximumprijs. Dat betekent dat brood ook aan een lagere prijs kan worden verkocht. Als men de geschiedenis van de jongste jaren bekijkt, merkt men dat de bakkers - niet met de regelmaat van een klok, maar wel op vrij regelmatige tijdstippen - dossiers indienen om een verhoging aan te vragen van de maximumprijs van de weinige nog gereguleerde producten.

Zij hebben in december 2002 een dossier ingeleid bij mijn voorganger, de heer Picqué, omdat zij op basis van een aantal argumenten - verhoging van de prijs van de grondstoffen en het van kracht worden van andere loonvoorwaarden in de sector - meenden recht te hebben op een prijsverhoging, omdat de gegevens waren veranderd. Dat dossier lag daar al een tijd. Ik bevestig mijn voorstel dat u in de krant hebt kunnen lezen. Het was overigens niet mijn bedoeling dat het eerst in de krant zou verschijnen want ik heb een groot respect voor het Parlement -, maar als men mij een vraag stelt, moet ik die beantwoorden. Mijn voorstel is een prijsverhoging door te voeren in twee bewegingen, via een ministerieel besluit. Alles gebeurde in overleg met de bakkers.

Tout ceci a été fait en concertation avec les boulangers. Dans un premier temps, on leur accorde une augmentation de prix de 0,10 €. Dans une seconde phase, on leur donne un délai de quelques mois afin de se préparer à la libéralisation des prix qui entrerait en vigueur au 1er juillet 2004. Telles sont les dispositions proposées dans un arrêté ministériel qui se trouve actuellement soumis au Conseil d'Etat.

En ce qui concerne les médicaments, je vous renvoie aux réponses que j'ai données à Mme Creyf.

05.09 **Simonne Creyf** (CD&V): Mevrouw de minister, u mag er ook geen karikatuur van maken. Ten eerste, niemand zegt dat de farmaceutische firma's gratis moeten werken of onder de kostprijs. Wij vragen alleen een redelijke prijs. Wij vragen dat de overheid de controle blijft houden, zodat de prijs voor de patiënt redelijk blijft. Dat is het enige dat wij vragen. Wij vinden niet dat de farmaceutische firma's met verlies moeten werken, want daardoor zouden ze van de Belgische markt verdwijnen. Wij vragen alleen dat de overheid erover blijft waken dat geneesmiddelen toegankelijk blijven en bovendien aan een redelijke prijs voor de consument.

vente libre n'est pas contrôlé.

On pourrait se demander si la Belgique doit rester l'un des rares pays de l'Union à exercer ce contrôle. D'autre part, il n'existe aucun lien entre la suppression de la régulation des prix et l'endroit où les médicaments peuvent être vendus.

Je voudrais dire à Mme Lalieux que pour le pain, il y a un prix maximum. Le pain peut donc aussi être vendu moins cher. Les boulangers demandent de temps en temps une augmentation de son prix. Le dossier qu'ils ont introduit auprès de mes prédécesseurs est resté dans les tiroirs mais à présent, j'ai l'intention de le traiter en deux étapes.

Het ministerieel besluit, dat zich bij de Raad van State bevindt, werd in overleg met de bakkers opgesteld; het voorziet in een prijsverhoging met tien cent en in een voorbereidingsperiode op de liberalisering van de prijzen, die op 1 juli 2004 zal ingaan.

05.09 **Simonne Creyf** (CD&V): La ministre ne doit pas non plus caricaturer les choses. Personne ne demande à l'industrie pharmaceutique de travailler pour rien. Les prix doivent toutefois rester raisonnables et il appartient aux pouvoirs publics d'y veiller.

Que l'on pourrait envisager de

Ten tweede, wilde ik toch nog ook iets zeggen over de broodprijs. Wij hebben hier, met alle collega's samen, de basisbankdienst ingesteld bij wet, zelfs opgelegd. Als ik één basisartikel kan vernoemen, dan is dat wel brood. Is dat geen basisartikel? Over de prijs van het brood schort u echter de controle op en laat u de vrije markt spelen. Wij hebben het dan over het huishoudbrood, want dat is nog het enige brood dat aan prijscontrole onderworpen is. Mijn stelling luidt dat de mensen ten minste toegang zouden moeten kunnen krijgen tot één soort brood dat blijft verkocht worden aan een redelijke prijs. Als wij zoiets als een basisbankdienst opleggen, dan ben ik ook voorstander van een basisbroodprijs.

05.10 Karine Lalieux (PS): Madame la présidente, on savait qu'il y avait encore deux types de pains - les petits carrés blancs et les petits ronds blancs - sous contrôle des prix. Sinon, c'était la libéralisation la plus totale. On achetait tous des pains particuliers. Encore une fois, pourquoi a-t-on symboliquement libéralisé uniquement ces petits pains?

05.11 Fientje Moerman, ministre: Madame Lalieux, mes services - comme ils l'ont déjà conseillé à mon prédécesseur à plusieurs reprises - m'ont suggéré de le faire car ils pensent que ce contrôle n'est plus du tout nécessaire et qu'il y a moyen d'utiliser les effectifs de l'Etat plus utilement qu'en contrôlant le prix du pain. J'ai suivi l'avis de mon administration car mon opinion est exactement la même.

De plus, je crois que nous n'allons pas nous entendre. Vous êtes convaincue qu'abolir un contrôle des prix signifie que les prix vont grimper très fortement. Je crois que ce n'est pas le cas. Nous vivons dans une économie de marché, socialement corrigée. Dans la plupart des secteurs de ce marché, il y a une concurrence effective, et certainement dans celui du pain.

Je suis d'accord avec vous, il peut y avoir des raisons de maintenir des contrôles de prix, principalement dans les secteurs où il n'y a pas de concurrence. Je prends l'exemple de l'eau. Vous ne choisissez pas votre fournisseur d'eau du robinet, c'est géré par des intercommunales et géographiquement circonscrit, vous n'avez donc pas le choix. Dans ce cas, il faut un contrôle. Autre exemple, dans les secteurs où il y a une incidence directe sur le budget de l'Etat, par exemple les médicaments remboursables, car le lien est quasiment direct entre les dépenses de l'Etat -je ne parle pas des motifs sociaux - et le prix des médicaments. Troisième exemple, dans les cas où il existe des raisons sociales impératives, où le marché est imparfait, par exemple dans le cas des maisons de repos où l'offre n'est pas suffisante et les usagers représentent une catégorie plus faible, économiquement moins forte, qui mérite d'être protégée contre des prix trop élevés.

Mais poser comme point de départ que libéraliser les prix de n'importe quel produit entraîne immédiatement des mouvements incontrôlables à la hausse, je ne souscris pas à votre thèse.

supprimer le prix maximum pour le pain défie l'imagination. Si un produit mérite le nom de produit de base, c'est bien le pain. Une sorte de pain au moins devrait en tout état de cause rester à la portée de toutes les bourses.

05.10 Karine Lalieux (PS): Ik begrijp niet wat de symboolwaarde is van de liberalisering van de prijs van de twee laatste soorten brood die nog aan de prijzencontrole onderworpen zijn.

Anderzijds mag men ook het standpunt van de consumenten niet uit het oog verliezen.

05.11 Minister Fientje Moerman: Ik heb het advies gevolgd van mijn administratie die van oordeel is dat ze haar middelen beter elders kan inzetten dan voor een controle die niet langer een bestaansreden heeft.

Men kan een prijzencontrole behouden in de sectoren waar geen mededinging is, zoals het water, of in de sectoren die een directe weerslag hebben op de begroting van de overheid, zoals de terugbetaalde geneesmiddelen, en als er sociale motieven meespelen, zoals in het geval van de rusthuizen. Het aanbod is er ontoereikend en de gepensioneerden die een kwetsbare groep vormen moeten beschermd worden. Voor mevrouw Lalieux staat het als een paal boven water dat de liberalisering tot een vreselijke prijsverhoging zal leiden. Daar ben ik niet van overtuigd, want in de broodsector zal de concurrentie spelen.

Motions
Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Simonne Creyf et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Simonne Creyf
et la réponse de la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,
recommande au gouvernement
- de maintenir et, si nécessaire, d'affiner et de consolider le contrôle du prix des médicaments non remboursables;
- de ne pas perdre de vue que des médicaments non remboursables peuvent jouer un rôle essentiel dans le traitement des maladies chroniques, notamment, et dans le cadre des soins palliatifs (analgésiques), et que les patients ne sont pas des consommateurs comme les autres.”

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Simonne Creyf en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Simonne Creyf
en het antwoord van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,
beveelt de regering aan
- de prijzencontrole op niet terugbetaalbare geneesmiddelen te behouden, en waar nodig te verfijnen en te versterken;
- niet te vergeten dat niet terugbetaalbare geneesmiddelen essentieel kunnen zijn voor bijvoorbeeld chronische zieken of bij palliatieve behandeling (pijnstillers). Patiënten zijn geen gewone consumenten.”

Une motion pure et simple a été déposée par M. Georges Lenssen et par Mme Annick Saudoyer.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Georges Lenssen en door mevrouw Annick Saudoyer.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

06 **Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de nieuwe naam voor het Paleis voor Schone Kunsten 'BOZAR'" (nr. 577)**

06 **Question de M. Bart Laeremans à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la modification du nom du Palais des Beaux-Arts en 'BOZAR'" (n° 577)**

06.01 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het is ondertussen al even geleden. Op 1 april ondervroeg mijn goede collega Simonne Creyf, die hier toevallig naast mij zit, uw voorganger over de nieuwe huisstijl van het Paleis voor Schone Kunsten en de daarbij passende naam BOZAR. Ik heb dit pas nadien vernomen. We zaten toen immers in volle campagne. Het was mij op dat moment ontgaan, anders had ik mij daarbij zeker aangesloten. Uw voorganger, de heer Picqué, heeft als antwoord gegeven dat BOZAR slechts een visueel symbool was, een logo voor een tijdelijke campagne en niet bedoeld om de officiële naam te vervangen. Zo werd destijds geantwoord. Dit was blijkbaar zo bedoeld.

06.01 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Selon le ministre Picqué, le nom "BOZAR" donné au Palais des Beaux-Arts n'avait d'autre vocation que d'être le logo d'une campagne temporaire. Entre-temps, le nom semble avoir acquis un caractère permanent, même si ce nom, indéniablement d'inspiration française, choque les Flamands.

Intussen blijkt uit alle publicaties van het PSK – ik heb er nogal wat

Pourquoi n'a-t-on pas opté en faveur d'un nom quelque peu plus

bij mij – dat daar in het groot BOZAR op staat. Dat is tegenwoordig de naam van het PSK. Die naam heeft een permanent karakter gekregen en was dus helemaal niet bedoeld als een tijdelijke campagne. De naam BOZAR is bovendien een overkoepelende benaming, maar voor Franstaligen nogal logisch omdat die aansluit bij les beaux-arts of de schone kunsten. Voor de Vlamingen is dat natuurlijk aanstootgevend, omdat het een fonetische vertaling is van beaux-arts, de Franse benaming van de instelling. Wij zitten – weer eens – in het aloude Belgische verhaal. Ik denk maar aan Sabena: ook dat was een Franse afkorting die door de Vlamingen werd overgenomen, maar waarbij de Franstaligen als minderheid in dit land weer eens baas konden spelen.

Men heeft hier toch geen blijk gegeven van enige creativiteit. Ik denk maar aan een alternatief dat Nederlands- noch Franstalig was, maar toch wel wat hoogstaander. Waarom niet iets als Pal'Arte? Het klinkt een beetje Italiaans en is toch wel aantrekkelijk, waarom niet? Nu kiest men een vrij boertige benaming. BOZAR, zeker als men het dan nog zo geschreven ziet, doet denken aan bazaar, aan zever, aan soeks eventueel als men verder wil zoeken. Het zijn allemaal verschillende interpretaties van het woord bazaar.

Mevrouw Creyf is hier bedot geworden. Er zijn twee verklaringen mogelijk. Ofwel heeft de minister mevrouw Creyf bedot, ofwel werd de minister zelf misleid door de directeur van het PSK. Het is niet helemaal duidelijk wie eigenlijk wie heeft misleid. Ik had daar dus enkele vragen over.

Hoe tijdelijk is nu die naam BOZAR? Erkent de minister dat het de bedoeling is die naam permanent te gebruiken, als roepnaam voor die instelling? Acht de minister een Franstalige naam aanvaardbaar voor een federale instelling? Vindt u dat logisch? Dan nog zo'n lelijke naam, die toch weinig cultivering veronderstelt! Hoe verklaart de minister dat op 1 april een foutief antwoord werd gegeven? Was haar voorganger op de hoogte van de juiste toedracht van de zaak, of werd hij zelf misleid door de verantwoordelijke van het PSK? Door wie werd hij in dat geval misleid? Hoeveel bedroeg de kostprijs voor de campagne rond de naamsverandering? Waarom werd geen extern bureau aangezocht voor het bedenken van een nieuwe naam? Men had dat zelfs niet via een extern bureau hoeven doen: de naam Pal'Arte bijvoorbeeld zouden wij aanvaardbaar gevonden hebben, omdat die toch enige verhevenheid in zich gehad zou hebben. Is de minister bereid het PSK aan te zetten op zoek te gaan naar een betere benaming?

Ten slotte iets dat meer algemeen is. Klopt het dat het PSK alweer in financiële moeilijkheden zit en extra subsidies heeft aangevraagd? Kunt u een tip van de sluier oplichten? Ik dank u bij voorbaat voor uw antwoord.

06.02 Minister **Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, het Paleis voor Schone Kunsten heeft geen naamswijziging ondergaan. BOZAR is enkel een visueel symbool, een logo, en dient geenszins om de officiële naam te veranderen.

Vanwaar komt de keuze voor een nieuw logo? Om de instelling meer naambekendheid te geven, werden twee belangrijke beslissingen genomen. Enerzijds verschijnt voor het eerst sinds 75 jaar op alle

original et plus élégant, tel que Pal'arte, par exemple? Jusques à quand le nom "BOZAR", prétendument temporaire, sera-t-il utilisé ? Ce nom est-il acceptable aux yeux de la ministre? Pourquoi le ministre Picqué nous a-t-il menés en bateau? A combien s'élevait le coût de la campagne relative au changement de nom? Pourquoi n'a-t-on pas eu recours à un bureau extérieur? Le ministre est-il prêt à inciter le Palais des Beaux-Arts à changer de nom? Est-il exact que le Palais des Beaux-Arts connaît à nouveau des temps difficiles et qu'il a demandé des subventions supplémentaires?

06.02 **Fientje Moerman**, ministre: Il n'est nullement question de modifier le nom du Palais des Beaux-Arts. La dénomination "BOZAR" n'est qu'un symbole visuel et non officiel. Il s'agit en d'autres termes d'un logo.

documenten de naam van het Paleis voor Schone Kunsten in drie talen – Nederlands, Frans en Engels –, anderzijds werd gekozen voor een nieuw logo. Na een marktstudie werd besloten de conceptie van het nieuwe logo toe te vertrouwen aan de Hasseltse vennootschap Basedesign. De doelstelling bestond erin de instelling een dynamischer imago mee te geven met de wil het publiek van de instelling te verruimen.

Deze nieuwe identiteit diende ook vertaald te kunnen worden volgens de diverse vertegenwoordigde artistieke disciplines: muziek, tentoonstellingen, theater, film, dans, literatuur enzovoort. BOZAR, wat volgens een bepaald grafisch patroon in twee lijnen wordt voorgesteld is dan ook geen benaming, maar louter een logo, een teken. De kosten voor het ontwerpen van het logo en zijn grafisch handvest bedroegen zowat 18.000 euro. Deze uitgave werd door sponsoring gedekt.

Ten slotte werd de dotatie voor het Paleis voor Schone Kunsten inderdaad verhoogd, zoals overeengekomen tijdens de begrotingsbesprekingen.

Wat de antwoorden van mijn voorganger betreft, daarop kan ik geen commentaar geven, mijnheer Laeremans. Ik kan u alleen zeggen wat vandaag de situatie is.

06.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Dit antwoord is natuurlijk een poging om er zich uit te praten. U zegt dat het een logo is, een visueel symbool. Was het dat maar. Het zijn letters, het is een woord en het is iets dat voortdurend zal terugkomen in associatie met of als benaming van de instelling als het overal aan de buitenkant te zien is in grote letters. Dit is de nieuwe folder. Er staat BOZAR 0304 en heel klein Paleis voor Schone Kunsten in drie talen. Dit is de roepnaam die men dagelijks zal gebruiken en op lange termijn verdwijnt die lange naam.

Sta me toe even een vergelijking te maken met het verdwijnen van het logo van De Standaard: AVV-VVK. Men is begonnen met dit logo te verdunnen en te vergrijzen en opeens was het weg. Het is goed mogelijk dat het op een gelijkaardige manier zal gebeuren met de benaming Paleis voor Schone Kunsten. Men zegt wel dat deze benaming zal blijven maar ik heb daar de grootste twijfels bij.

Ik dank u voor uw antwoord in verband met de bedragen.

Mijn laatste vraag over de financiële toestand hebt u niet beantwoord.

06.04 Minister Fientje Moerman: De dotatie is inderdaad verhoogd.

06.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Is dat recent gebeurd?

06.06 Minister Fientje Moerman: Ja, u vindt dat terug...

06.07 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Het is dus de dotatie voor volgend jaar die verhoogd is?

06.08 Minister Fientje Moerman: Ja, dat klopt. Ik wou eigenlijk nog

Par cette initiative, le Palais des Beaux-Arts vise à acquérir une certaine notoriété. Aussi la dénomination "BOZAR" apparaîtra-t-elle en néerlandais, en français et en anglais sur tous les documents. En outre, la direction ambitionnait d'illustrer par un logo novateur l'identité et la dynamique nouvelles de cet organe. A l'issue d'une étude de marché, cette mission a été confiée à la firme Base Design de Hasselt. Les frais inhérents à la conception du logo s'élèvent à 18.000 euros, montant intégralement couvert par les sponsors.

Au cours des récentes discussions budgétaires, la décision a été prise d'augmenter la dotation du Palais des Beaux-Arts.

06.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): La ministre affirme que l'appellation "BOZAR" n'est rien d'autre qu'un symbole visuel. Mais c'est bien sûr aussi un mot revêtu d'une signification en français et que l'on rencontre couramment dans le langage parlé et écrit. Le logo est affiché sur toutes les brochures. Je ne serais guère étonné que la dénomination officielle PBA disparaisse prochainement.

06.08 Fientje Moerman,

een ding zeggen dat ik vergeten ben te vermelden. Toen u de vraag stelde, vroeg ik mij af wat u tegen dat logo heeft. Ik had de associatie met het Palais des Beaux-Arts niet gemaakt omdat het zo logo-achtig is. Als ik u kan geruststellen, kan ik u zeggen dat het omgekeerde ook gebeurt. Alle Franstaligen schrijven dit zelfs in hun kranten. Ze spreken van le kern en daarmee verwijzen ze naar het kernkabinet. Dit is een Vlaams woord dat zij hebben overgenomen in het Frans dat in België wordt gehanteerd. Daar waar twee talen zo nauw op mekaar leven, denk ik dat automatisch dit soort van wederzijdse kruisbevruchting plaatsvindt.

06.09 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): De term le kern is spontaan door de journalisten overgenomen maar hier gaat het om een federale culturele instelling die voor 60% wordt gefinancierd door Vlamingen, door Nederlandstaligen. Men past hier het aloude Belgische adagium toe dat het Frans verhevener is en meer aantrekkingskracht heeft. Ik vind dit zeer spijtig. Ik blijf erbij dat de heer Picqué destijds heeft gezegd dat het een tijdelijke campagne was. Dit antwoord was manifest verkeerd. Ik vrees dat we nu met de term opgescheept zitten en dat er niets meer aan te doen is. Wij gaan op dat vlak nog een initiatief nemen maar u heeft er zich blijkbaar maar al te graag bij neergelegd.

U zegt dat u het zelfs nog niet had gemerkt. Ik had in mijn vraag, mevrouw de minister, nochtans gesproken van BOZAR als de fonetische vertaling van Beaux-Arts. Mijn vraag is u misschien niet goed opgevallen.

06.10 Minister Fientje Moerman: Toen ik het begin van uw vraag zag, mijnheer Laeremans, vroeg ik me af wat uw bedoeling was.

06.11 Simonne Creyf (CD&V): Ik wil erop wijzen dat die instelling in Brussel gelegen is en de Franstalige Brusselaars hadden het altijd over les Beaux-Arts. Dat was de roepnaam. De Nederlandstaligen zeiden dat ze naar het Paleis gingen. Ik kan aannemen dat u die affiniteit niet hebt maar als wij naar het Paleis voor Schone Kunsten gaan dan zeggen we dat we naar het Paleis gaan. Er was ook een Nederlandstalige vereniging, de VZW Paleis. De Franstaligen spreken altijd over les Beaux-Arts. Nu wordt de term BOZAR overgenomen. Ik vind dit allesbehalve mooi en ik kan mij er ook niet in terugvinden.

ministre: Avant que M. Laeremans ne pose sa question je n'avais jamais fait le rapprochement entre BOZAR et Beaux-Arts. Les francophones empruntent parfois un terme au néerlandais. Prenez le "kern" par exemple.

06.09 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): C'est une évolution spontanée ; le terme BOZAR a été lancé à dessein par un établissement qui est partiellement financé par des deniers publics flamands. Le précédent ministre de tutelle avait tort : BOZAR n'est pas un phénomène temporaire.

06.11 Simonne Creyf (CD&V): A Bruxelles, "les Beaux-arts" est le terme généralement utilisé par les francophones alors que les néerlandophones parlent de "het Paleis". Moi non plus je ne puis approuver l'appellation "BOZAR". La connotation est passablement évidente.

De **voorzitter:** Kleuren, geuren, les goûts et les couleurs...

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter:** Vraag nr. 620 van de heer Bacquelaine wordt, op zijn verzoek, voor de tweede keer uitgesteld.

06.12 Minister Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, volgens mij is deze vraag ook eens gesteld in plenaire en toen ook niet behandeld.

De **voorzitter:** We zullen er de heer Bacquelaine attent op maken.

Vraag nr. 709 van mevrouw Sophie Pécriaux over de bijzondere telefoonnummers voor de reservering

van plaatsen voor voorstellingen is inderdaad geschrapt.

07 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de houding van België met betrekking tot de Europese chemische hervorming" (nr. 715)

- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de houding van België met betrekking tot de Europese chemische hervorming" (nr. 716)

07 **Questions jointes de**

- Mme Magda De Meyer au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position de la Belgique concernant la réforme européenne en matière de substances chimiques" (n° 715)

- Mme Magda De Meyer à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la position de la Belgique concernant la réforme européenne en matière de substances chimiques" (n° 716)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid)

(La réponse sera donnée par la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique)

07.01 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de Europese Commissie is klaar met haar ontwerpakte inzake een unieke regelgeving voor chemische stoffen die in Europa worden geproduceerd en verkocht. Het is beter gekend onder de naam REACH-system. Het voorstel houdt in dat chemische stoffen eerst worden geregistreerd en dat de risico's moeten worden geëvalueerd alvorens de toelating wordt gegeven om de stoffen te commercialiseren.

Dat is een belangrijke stap voorwaarts, maar het kan uiteraard altijd beter. Het lijkt ons belangrijk dat zeker het substitutieprincipe in de regelgeving wordt ingeschreven. Dat wil zeggen dat de bijzonder zorgwekkende chemische stoffen moeten worden vervangen als er een veiliger alternatief bestaat. Indien het alternatief er nog niet zou zijn en het echt noodzakelijk is om een bepaalde stof te blijven produceren, dan zou het product slechts voor een beperkte periode mogen worden toegelaten. Er moet dan bovendien een engagement zijn van de betrokken bedrijven om veiliger vervangingsmiddelen te vinden binnen een bepaalde periode.

Deze bijsturing lijkt ons, gezien de grote verspreiding van chemische stoffen in ons milieu, absoluut noodzakelijk.

Mijn vraag is welke houding de Belgische regering terzake zal innemen.

07.01 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): La Commission européenne a élaboré un projet de directive relatif à une réglementation pour les substances chimiques produites et vendues dans l'Union européenne. Il s'agit du système REACH. Le texte dispose que ces substances chimiques doivent d'abord faire l'objet d'un enregistrement et qu'il convient d'en évaluer les risques avant de pouvoir les mettre sur le marché.

Il est important que le principe de la substitution soit également inscrit dans la réglementation. Cela implique que des substances chimiques à risques doivent toujours être remplacées par une substance plus sûre. Si une telle substance n'est pas disponible, le produit ne serait autorisé que pour une durée limitée dans l'attente du développement d'un produit plus sûr.

Quelle est la position de notre pays vis-à-vis du principe de substitution?

07.02 **Minister Fientje Moerman**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw De Meyer, voor zover dat nodig is, zal ik beginnen met de kernpunten van een nieuwe strategie en van het REACH-systeem.

07.02 **Fientje Moerman**, ministre: Le système REACH a pour objectif de créer un cadre cohérent pour la collecte de toutes

REACH staat voor Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals.

Het wil, ten eerste, een efficiënt, samenhangend regelgevingkader tot stand brengen dat zorgt voor een gelijkwaardige kennis van de gevaren van stoffen die voor en na september 1981 in de handel werden gebracht. Dat zijn de zogenaamde bestaande en nieuwe stoffen. Het gaat ook over de toepassingen ervan teneinde voor een vergelijkbaar beschermingsniveau te zorgen.

Ten tweede beoogt het een verschuiving van de verantwoordelijkheid voor de tests en risicobeoordeling van chemische stoffen van de overheid naar de industrie.

Ten derde beoogt het de bevordering van de innovatie en het concurrentievermogen zonder afbreuk te doen aan een hoog beschermingsniveau.

Ten vierde voorziet het in de invoering van een regeling met vergunningen op maat, waarbij een strikte controle voor de gevaarlijkste stoffen wordt gewaarborgd.

Ten vijfde beoogt het meer doorzichtigheid en informatie over de chemische stoffen.

Dat kader creëert dus echte voorwaarden voor vervanging. REACH voorziet erin dat hoe giftiger een stof is of hoe hoger het daarmee gepaard gaande risico van een eindproduct oploopt, hoe duurder het wordt om de stof op de markt te brengen. Het systeem moedigt dus de vervanging aan.

Het standpunt dat wordt ingenomen in het federale regeerakkoord is dat er wordt gezocht naar een evenwicht tussen, enerzijds, de essentiële noodzaak om de gezondheid van de burgers en het milieu te beschermen zonder giftige stoffen en, anderzijds, de eis dat het innovatie- en concurrentievermogen van de Belgische, chemische industrie moet worden behouden en opgevoerd. Met andere woorden, het regeerakkoord streeft naar een evenwicht. Ik heb dat standpunt herhaald en verdedigd tijdens de competitiviteitsraad die in september 2003 heeft plaatsgevonden. Op die raad stond ook REACH op de agenda.

Moet men een substitutieprincipe in de regelgeving inschrijven? De vervanging van een toxisch eindproduct door een niet-giftig eindproduct is belangrijk. Dat is het doel. Een product kan echter tientallen verschillende stoffen en bestanddelen bevatten, waarvan sommige giftig zijn. Andere van die stoffen en bestanddelen of het uiteindelijke eindproduct zelf kunnen daarentegen niet giftig zijn. Omgekeerd kan het ook dat de synergie van verschillende, niet-giftige stoffen een giftig eindproduct voortbrengt.

Men moet dus voorzichtig zijn. Vervanging is geen mirakeloplossing. Belangrijk is dat het product dat uiteindelijk op de markt komt, niet giftig is. Maar om niet-giftige producten, ook eindproducten, te bereiden, moet men soms giftige stoffen gebruiken. Die giftige bestanddelen worden door de producenten wel behandeld in een afgesloten omgeving. Zij worden niet op de markt gebracht, noch worden zij ter beschikking van de gebruiker gesteld. De fabrikant zelf moet daarbij werken in het raam van wat men 'responsible care' noemt. Hij respecteert daarbij zeer strenge normen. Veiligheid heeft immers zijn prijs.

les informations disponibles sur les substances chimiques et leurs applications, mises sur le marché d'une part avant septembre 1981 et d'autre part, après cette date. L'objectif est d'instaurer un niveau de protection uniforme. Le système REACH indique les conditions de substitution et encourage celle-ci: plus la substance est toxique et plus les risques que représente le produit fini sont importants, plus la commercialisation du produit sera onéreuse.

L'accord de gouvernement met l'accent sur un équilibre entre la santé publique et la qualité de l'environnement, d'une part, et la compétitivité de l'industrie belge, d'autre part.

Le remplacement d'un produit fini toxique par un produit fini non toxique revêt une importance capitale. Un produit peut contenir des substances toxiques sans que le produit fini ne soit toxique. Inversement, la combinaison de plusieurs substances non toxiques peut résulter en un produit fini toxique. Une simple substitution ne constitue donc pas une solution miracle. Les produits toxiques utilisés par le fabricant pour élaborer un produit fini non toxique, doivent être utilisés dans un environnement clos. Ces produits ne peuvent pas être mis sur le marché. Le fabricant doit observer à cet effet les règles du "responsible care" et des normes de sécurité strictes.

Le principe de substitution veut que les produits chimiques particulièrement nocifs soient remplacés par un équivalent moins dangereux. Si un tel produit n'existe pas, il faut procéder à des recherches pour le trouver. Il vaut mieux encourager la recherche scientifique et l'innovation, y compris par des moyens financiers, plutôt que d'imposer des dates butoirs qui constituent un frein et qui génèrent l'insécurité

Moet er een beperkte periode worden toegelaten voor de substitutie? Het substitutieprincipe betekent dat de bijzonder zorgwekkende chemische stoffen vervangen moeten worden als er een veiliger alternatief voor bestaat. Als dat alternatief er nog niet zou zijn, kunnen wij vervangingsmiddelen vinden binnen een bepaalde periode. Dat hangt dan weer af van de stand van ontwikkeling van het onderzoek en ook van de financiële middelen die ter beschikking worden gesteld. Het is dus nodig dat de industriële mededinging wordt beschermd opdat ook de vernieuwing doorgang zou kunnen vinden.

Als de industrie echter wordt geconfronteerd met streng afgelijnde eindtermijnen, verlaat zij het niveau van het onderzoek en blijft zij alleen nog maar eindproducten aan de man brengen die bestaan uit gekende stoffen. Met andere woorden, we lopen het risico dat we de zoektocht naar alternatieven dan benadelen. Dat is het probleem van de fasing out van een stof. Er moet flexibiliteit in het systeem worden behouden, zoniet is het onderzoek ten dode opgeschreven. Het is beter dat het onderzoek en de vernieuwing worden aangemoedigd dan dat we deadlines vooropstellen.

Welke houding zal de regering aannemen? Het substitutieprincipe is, zoals gezegd, een zeer belangrijke stap. Het innovatieprincipe is echter even, zoniet nog meer belangrijk omdat er zonder innovatie geen substitutie kan plaatsvinden. De verplichting van het vinden van vervangingsmiddelen binnen een bepaalde periode geeft een juist vervangingsmiddel of niets. De aanmoediging van vernieuwing in overeenkomst met de industrie geeft een rijkere verscheidenheid en meer variatie in de mogelijke vervangingsmiddelen. Wanneer een deadline wordt vooropgesteld, dan wordt tegelijkertijd een juridische en financiële onzekerheid geïntroduceerd voor de industrie, waardoor de industrie minder of niet in het nodige R&D investeert.

Het witboek heeft reeds de nadruk gelegd op de vernieuwing als een essentieel beschermingsmiddel voor het leefmilieu en voor de volksgezondheid.

De Europese Raad, die midden oktober 2003 te Brussel plaatsvond, heeft beslist om meer verantwoordelijkheid te geven aan de mededingingsraad om de vernieuwing effectief te beschermen. De Raad vroeg aan de Europese Commissie ook om een studie over de impact van het Reach-systeem over de concurrentiekracht van de Europese industrie.

U weet waarschijnlijk ook dat er over het eerste voorstel van de Commissie een uitgebreide internetconsultatie heeft plaatsgevonden, door de Commissie zelf voorgesteld. De Commissie heeft daarop ongeveer zesduizend antwoorden gekregen. In functie daarvan, en ook aan de hand van opmerkingen die haar via andere wegen waren toegekomen, heeft de Commissie haar voorstel aangepast. Van het eerste voorstel werd namelijk gesteld dat de kosten voor de industrie werkelijk inacceptabel waren. De Commissie zegt van haar tweede voorstel dat er een kostenvermindering is van ongeveer 2,5 tot ruim 5 miljard euro. Er zijn echter nog altijd twijfels bij verschillende partijen, ook bij mezelf, over de impact en de zwaarte van de indirecte kosten die dat voorstel teweegbrengt bij de industrie. Aan de Europese Commissie werd gevraagd om na te gaan wat de precieze impact is van het Reach-systeem op de concurrentiekracht

juridique et financière.
L'innovation est une condition préalable à la substitution.

Le Conseil européen a décidé en octobre de conférer davantage de responsabilités au Conseil de la Compétitivité. Le Conseil a demandé à la Commission européenne une étude sur l'impact du système REACH sur la compétitivité de l'industrie européenne.

Le gouvernement tiendra compte de cette étude d'incidence. L'accord de gouvernement préconisait d'ailleurs l'équilibre. D'une part, nous devons protéger la santé des citoyens et veiller à ce que l'environnement soit exempt de substances nocives. D'autre part, nous devons préserver et même accroître la capacité d'innovation et la compétitivité de l'industrie chimique belge.

van de Europese industrie.

De regering heeft deze impactstudie bij de Europese Commissie aangehaald en zal er bij het bepalen van haar positie rekening mee houden: evidence based policy. Zoals ik aan het begin van mijn antwoord reeds zei, werkt de regering in het kader van het regeerakkoord en dat regeerakkoord zegt duidelijk dat men een evenwicht moet hebben tussen, enerzijds, de essentiële noodzaak om de gezondheid van de mens te beschermen, om voor een milieu te zorgen zonder giftige stoffen en, anderzijds, de eis dat het innovatie- en concurrentievermogen van de Belgische chemische industrie moet worden behouden en opgevoerd.

07.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Kunt u nog even zeggen wat nu precies de verdere procedure is?

07.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Comment doit se dérouler la suite de la procédure?

07.04 Minister Fientje Moerman: Een tweede Reach is heel kort aangehaald op de vorige competitiviteitsraad, ik denk anderhalve week of twee weken geleden. De Commissie heeft dan in essentie alleen het nieuwe voorstel even kort toegelicht. Er zijn een aantal reacties van lidstaten op gekomen. Verscheidene lidstaten hebben gewezen op de noodzaak om verder te kijken naar de impact van het Reach-systeem, zelfs het herziene systeem, met name op kleine en middelgrote bedrijven. Het debat ten gronde zal normaal aan de agenda staan van de eerstvolgende competitiviteitsraad. Normaal was dat deze week maar er schijnt een verandering in de agenda te zijn geweest waarbij men tot een uitsplitsing zou overgaan. Nu, u weet ook dat we in juni 2004 Europese verkiezingen hebben. Er is ook een deadline voor de wetgeving die nog langs het Parlement kan passeren.

07.04 Fientje Moerman, ministre: Lors du dernier Conseil de la compétitivité, la Commission a exposé brièvement la nouvelle proposition. Plusieurs Etats membres ont préconisé la réalisation d'études pour déterminer avec précision l'incidence du nouveau système sur les petites et moyennes entreprises. Le débat de fond sera mené lors du plus prochain Conseil de la compétitivité. Je ne sais pas encore quand il se tiendra.

En juin 2004 auront lieu les élections européennes. Le Parlement européen actuel ne pourra pas légiférer au-delà d'une date butoir d'ores et déjà fixée.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Question de Mme Annick Saudoyer à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la cotisation de solidarité destinée à financer l'assurance auto pour jeunes conducteurs" (n° 784)

08 Vraag van mevrouw Annick Saudoyer aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de solidariteitsbijdrage ter financiering van de autoverzekering voor jongeren" (nr. 784)

08.01 Annick Saudoyer (PS): Madame la ministre, j'ai pris connaissance par voie de presse de la proposition de l'administrateur délégué d'Axa Belgium, qui est également président de la division Auto au sein de l'UPEA.

08.01 Annick Saudoyer (PS): De pers berichtte over het voorstel van de gedelegeerd bestuurder van Axa Belgium. Hij pleit voor de invoering van een solidariteitsbijdrage van 10 euro, waardoor jonge bestuurders een

La cotisation de solidarité de 10 euros qu'il préconise servirait à assurer une prime d'un montant raisonnable aux jeunes conducteurs.

Le montant avancé pour cette prime s'élèverait à 600 euros pour une voiture de petite cylindrée au lieu de 1.000 euros actuellement.

Madame la ministre, j'aimerais connaître votre position concernant cette proposition. En effet, j'ai lu vos récentes déclarations qui soulignaient l'importance d'imposer le respect de la solidarité à tous les niveaux, donc également entre assureurs. D'ailleurs, j'y souscris totalement. Or, il me semble que la proposition mise sur la table limite la solidarité à l'ensemble des preneurs d'assurance, sans faire suffisamment intervenir les entreprises actives dans ce secteur.

Madame la ministre, que répondez-vous également aux craintes formulées par Test-Achats, qui redoute de voir le gouvernement accepter en contrepartie une baisse du taux maximal garanti pour les contrats d'assurance vie; ou encore, qui s'inquiète de voir le secteur de l'assurance obtenir un blanc-seing par rapport à sa politique de segmentation à outrance?

J'ajouterai que je suis persuadée qu'il est indispensable que le gouvernement envisage des mesures structurelles afin d'encourager une mobilité plus sûre pour l'ensemble des conducteurs. En effet, l'assurance ne règle pas tout et une politique efficace de prévention est nécessaire pour les jeunes, comme pour les moins jeunes conducteurs.

Pour ma part, je suis vivement intéressée par l'apport qualitatif des cours de perfectionnement à la conduite qui, grâce à une démarche individualisée, augmentent la maîtrise automobile des élèves qui suivent ces cours dans ces centres. J'interrogerai d'ailleurs prochainement le ministre de la Mobilité sur sa politique en la matière.

“redelijke” premie zou kunnen worden aangerekend, namelijk 600 in plaats van 1.000 euro. Dit laatste bedrag wordt op dit ogenblik betaald voor wagens met een kleine cilinderinhoud.

Wat vindt u van dit voorstel? U verklaarde onlangs dat u belang hecht aan solidariteit op alle niveaus, ook tussen de verzekeraars. Ik sluit mij daar volledig bij aan. Het voorstel dat ter tafel ligt, beperkt volgens mij de solidariteit tot de verzekeringnemers en zet de verzekeraars te veel uit de wind.

Wat is trouwens uw reactie op de vrees van Test-Aankoop dat de regering als tegenprestatie een lager gegarandeerd maximumtarief voor de levensverzekeringscontracten zou aanvaarden of dat de verzekeringssector vrij spel zou krijgen ten aanzien van zijn buitensporige segmentering-beleid?

De regering dient structurele maatregelen te treffen opdat alle bestuurders zich veiliger zouden kunnen verplaatsen. De verzekering regelt namelijk niet alles. Een vooruitziend beleid is vereist, zowel met betrekking tot jongere als minder jonge bestuurders. Ook dient de kwaliteit van de rijopleiding te worden verbeterd. Ik zal de minister van Mobiliteit hierover ondervragen.

08.02 **Fientje Moerman**, ministre: Madame Saudoyer, comme vous, j'ai appris par la presse la proposition de l'administrateur délégué de Axa Belgium d'instaurer une cotisation de solidarité de 10€ à tous les assurés en assurance responsabilité civile automobile, afin de financer l'assurance auto des jeunes conducteurs.

J'ai été moi-même surprise de lire cette proposition dans la presse, alors que des pourparlers sont en cours avec l'UPEA afin de régler de façon consensuelle, si possible, le problème auquel sont confrontés les jeunes conducteurs de 18 à 25 ans, à savoir une prime d'assurance souvent très élevée.

J'ai contacté le secteur afin de trouver une solution pour les jeunes conducteurs débutants et pour ceux qui présentent une sinistralité quasi normale. Il faut, en effet, éviter que ces jeunes – je ne parle pas ici des chauffards, des fraudeurs, ni des mauvais payeurs -

08.02 **Minister Fientje Moerman**: Het voorstel van de gedelegeerd bestuurder van Axa Belgium om een solidariteitsbijdrage van 10 euro aan te rekenen aan alle verzekerden met een BA-verzekering voor hun voertuig, teneinde zo de autoverzekering voor jonge bestuurders te financieren, heb ik ook uit de pers mogen vernemen.

Dat bericht heeft mij zelf trouwens ook verrast, want er zijn momenteel besprekingen aan de gang met de BVVO om een

soient dissuadés ou se trouvent dans l'impossibilité financière de conclure un contrat d'assurance et qu'ils s'aventurent, dès lors, à circuler sur la voie publique sans couverture d'assurance.

Mes collaborateurs n'ont rencontré l'UPEA que le lendemain de l'annonce parue dans la presse. J'ai, dès lors, déclaré aux journalistes que j'avais appris cette proposition par leur intermédiaire, qu'elle ne m'avait pas été faite officiellement et que, dans ces conditions, je ne souhaitais pas faire de commentaires.

Mon cabinet a effectivement reçu une délégation de l'UPEA le lendemain. Dans la proposition officielle qui m'a été transmise, il est question d'une cotisation de solidarité mais l'UPEA n'a indiqué aucun montant.

Afin de ne pas nuire aux pourparlers en cours, nous avons convenu de poursuivre les négociations avec l'UPEA. L'objectif est d'arriver à un accord global pour la mi-décembre. Il faut donc que, de part et d'autre, nous puissions continuer à faire, librement et sans contrainte, des propositions et des contre-propositions. A cette fin, deux nouvelles réunions sont déjà prévues.

J'ajoute que j'ai également déclaré qu'une contribution de 10€ ne m'enthousiasmait guère.

Pour le reste, il est essentiel de mettre au point un système qui assure la participation de tous les assureurs opérant sur le marché belge en matière de responsabilité civile automobile; j'y veillerai.

Les craintes formulées par Test-Achats procèdent d'un amalgame. Il n'y a évidemment aucun lien entre l'assurance responsabilité civile automobile et l'assurance-vie.

La solution du problème des jeunes conducteurs impliquerait aussi idéalement l'intervention d'autres ministres, notamment en matière de prévention et de sécurité routière. Aussi, je m'attacherai à nouer les contacts qui pourraient s'avérer nécessaires.

En ce qui concerne nos contre-propositions, je préfère ne pas en dire grand-chose car des discussions sont en cours.

En conclusion, je crois qu'il doit être possible, tout en assurant la solidarité entre assureurs dans le secteur, de trouver, pour les assurés, des solutions autres que celle, selon moi très peu créative après deux mois de réflexion, qui consisterait à appliquer une prime supplémentaire de 10€ à tout le monde.

regeling te zoeken voor dit probleem.

Ik heb contact opgenomen met vertegenwoordigers van de sector om een oplossing te vinden voor jonge, beginnende bestuurders en voor mensen met een nagenoeg normale schadelast. We moeten immers voorkomen dat deze jongeren - ik heb het hier nu niet over weggpiraten, fraudeurs of wanbetalers - worden afgeschrikt of geen verzekering meer kunnen betalen, en zich dus onverzekerd op de openbare weg begeven.

De dag na de aankondiging in de pers werd een delegatie van de BVVO inderdaad op mijn kabinet ontvangen. In het voorgelegde voorstel was sprake van een bijdrage, maar er werd geen enkel bedrag vermeld. Wij willen tegen medio december een allesomvattend akkoord bereiken. Daartoe zijn al twee nieuwe vergaderingen gepland. Ik heb echter al gezegd dat ik weinig enthousiast ben over een bijdrage van tien euro. Het is van essentieel belang dat alle verzekeraars die op de Belgische markt een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid voertuigen aanbieden, daaraan deelnemen.

Wat de door Test Aankoop geuite vrees betreft, stel ik vast dat in het artikel alles op één hoopje wordt gegooid. Er is uiteraard geen enkel verband tussen de burgerlijke aansprakelijkheid voertuigen en de levensverzekering.

Als men het probleem van de jonge autobestuurders wil oplossen, moet men ook oog hebben voor de preventie en de verkeersveiligheid. Ik zal in dat verband de nodige contacten leggen.

Over onze tegenvoorstellen wil ik niet veel kwijt omdat er nog besprekingen worden gevoerd.

Men moet de solidariteit tussen de verzekeraars in de sector garanderen, maar voor de verzekerden moet naar andere oplossingen worden gezocht dan een extra premie van tien euro voor iedereen.

08.03 Annick Sudooyer (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse, à laquelle je souscris entièrement. Pour moi, la solidarité est avant tout la solidarité parmi les assureurs. Comme vous, je suis persuadée qu'il importe d'approfondir la réflexion concernant la diminution de la prime RC automobile des jeunes mais aussi de travailler sur la prévention des accidents au niveau des jeunes.

08.03 Annick Sudooyer (PS): Ik schaar me volledig achter uw antwoord. Solidariteit betekent voor mij in de eerste plaats solidariteit tussen de verzekeraars. Net zoals u ben ik ervan overtuigd dat we nog verder moeten nadenken over de verlaging van de premies BA motorrijtuigen voor de jongeren, maar er moet ook nog meer gedaan worden op het vlak van ongevallenpreventie bij de jongeren.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 16.40 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.40 uur.*